

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnických technologií a staveb

**Myslivecké stavby pro odchov a péči o drobnou
zvěř**

Bakalářská práce

Autor: Petr Mach

Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Tománek, Ph.D.

2017

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petr Mach

Provoz a řízení myslivosti

Název práce

Myslivecké stavby pro odchov a péči o drobnou zvěř

Název anglicky

Hunters buildings for rearing and care of small game

Cíle práce

Cílem práce je popsat jednotlivé myslivecké stavby určené pro odchov zvěře v odchovnách a stavby pro péči o drobnou zvěř v honitbách.

Metodika

Bude zpracována literární rešerše popisující podrobně jednotlivé typy mysliveckých staveb. Stavby budou rozděleny do skupin a popsány jejich funkce a možné konstrukce. V praktické části bude zvoleno modelové území a v rámci něho budou zjištěny a popsány stavby a zařízení pro drobnou zvěř. Dále budou navštíveny a popsány odchovny pro hlavní druhy drobné zvěře, které se nacházejí v modelovém území nebo v jeho blízkosti.

Doporučený rozsah práce

rešerše min. 40 stran, praktická část min. 20 stran

Klíčová slova

drobná zvěř, myslivecké stavby, odchovny

Doporučené zdroje informací

GEROLD, Wandel. Myslivecká zařízení v honitbách. Praha. GRADA Publishing. 2007. 296 s. ISBN 978-80247-2050-0.

HANÁK, Karel. a kol. Stavby pro plnění funkcí lesa. Praha. 2008. 304 s. ISBN 978-80-87093-76-4.

LESPROJEKT. Obory pro chov spárkaté zvěře – Typizační směrnice. Brandýs nad labem. Ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu ČR. 1988.

POKORNÝ, Jan. Vodní hospodářství. Stavby v rybářství. Informatorium. 2009. 324s. ISBN 978-80 7333-071-2.

RAHN, Jörg. Práce v honitbě. Praha. GRADA Publishing. 2008. 127s. ISBN 978-80-247-2568-0.

SCHMID, Anton. Posedy – návody na stavbu, výkresy, konstrukce. Praha. GRADA Publishing. 2006. 127 s. ISBN 80-247-1531-7.

VOSÁTKA, Josef. Myslivost: ochrana přírody, chov zvěře a zvířat, lov. 1. vyd. Ilustrace František Liebl, Miroslav Míča, Bohumil Siegl. Praha: Druckvo, 2013. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-87668-08-5.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – FLD

Vedoucí práce

Ing. Jaroslav Tománek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra lesnických technologií a staveb

Elektronicky schváleno dne 3. 5. 2016

doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 1. 2017

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 02. 2017

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu mé práce panu Ing. Jaroslavu Tománkovi, Ph.D. za odborné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat mysliveckým hospodářům a provozovatelům odchoven za jejich loajální přístup a cenné rady, které jsem do své práce zahrnul.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně, pod vedení Ing. Jaroslava Tománka, Ph.D. Uvedl jsem všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal. Prohlašuji, že tištěná verze se shoduje s verzí odevzdanou přes Univerzitní informační systém. Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne

.....

Podpis autora

Abstrakt:

Cílem bakalářské práce bylo zaměření na myslivecké stavby ve vybraných bažantnicích a mysliveckých odchovnách. Z těchto území byla získána data, z nichž byla popsána rozdílnost mysliveckých zařízení pro chov a péči chovaných druhů drobné zvěře. V literární rešerši byly popsány jednotlivé myslivecké stavby a zařízení pro chov i následnou péči o druhy drobné zvěře. V praktické části práce byl proveden terénní průzkum v bažantnicích a mysliveckých odchovnách na území Libereckého a Středočeského kraje. Během návštěvy těchto území byly zaznamenány údaje o stavbách a jejich počtech. Dále během návštěvy byla pořízená fotodokumentace zařízení a zjištěna všeobecná charakteristika území. Terénní šetření bylo rozděleno na 2 části a to na odchovny pro bažantí zvěř a na odchovny pro zajetí zvěř. Z provedeného terénního šetření a zpracovaných výsledků vyplývá, že nejlépe vybavenou odchovnou bažantů je bažantnice Ploužnice, poté následuje bažantnice Konopiště a pak následuje bažantnice Amálie. Nejlépe vybavenou odchovnou zajetí zvěře je odchovna Staré Chalupy a pak následuje odchovna Hvězdov. Zjištěné údaje o počtech zařízení jednotlivých odchoven mohou sloužit uživatelům k přehledu jejich vybavenosti, zejména počty jednotlivých mysliveckých zařízení.

Klíčová slova: myslivecké stavby a zařízení, drobná zvěř, odchovny, bažant obecný (*Phasianus colchicus*), zajíc polní (*Lepus europaeus*)

Abstract:

The aim of this thesis was focus on hunting in selected buildings and hunting pheasant rearing. Of these areas, data was obtained, one of which was described by the diversity of hunting equipment for livestock care and breeding species of small game. The literature search were described various hunting structures and facilities for breeding and subsequent care of small game species. In the practical part of the work was carried out field research in pheasant hunting and rearing at the Liberec and Central Bohemia. During the visit, these territories were recorded data on buildings and their numbers. Furthermore, during the visit was to photograph the device and determined general characteristics of the territory. A field survey was divided into 2 parts and on for rearing pheasants and hare for rearing animals. From a field survey and the processed results show that the best equipped rearing pheasants pheasant is Ploužnice, followed by pheasant Konopiště and then followed by pheasant Amalie.

Best-equipped nurseries rabbit rearing animals is an old cottage and followed rearing Hvězdov. Identified data on the number of individual devices nurseries can serve users to review their facilities, in particular the number of individual hunting equipment.

Keywords: hunting and construction equipment, small animals, rearing, pheasant (*Phasianus colchicus*), hare (*Lepus europaeus*)

Obsah

1. Úvod.....	14
2. Cíle práce	15
3. Literární přehled.....	16
3.1. Účel chovu drobné zvěře	16
3.2. Historie odchovu bažanta obecného v ČR.....	16
3.3. Způsob chovu bažantů	17
3.3.1. Divoký chov.....	17
3.3.2. Polodivoký chov	18
3.3.3. Krotký chov	18
3.4. Odchov zaječí zvěře.....	19
3.5. Odchov divokých kachen.....	20
4. Konstrukční materiály mysliveckých staveb a zařízení.....	20
4.1. Ochrana dřevěných konstrukcí před znehodnocením.....	20
4.1.1. Konstrukční ochrana dřevěných konstrukcí	21
4.1.2. Chemická ochrana dřevěných konstrukcí	22
4.2. Myslivecké stavby a zařízení.....	23
4.2.1. Legislativa.....	23
4.3. Rozdělení mysliveckých zařízení	24
4.3.1. Líhnutí vajec	24
4.3.1.1. Líhnutí pod kvočnami	24
4.3.1.2. Líhnutí v umělých líhních.....	25
4.3.2. Umělý odchov kuřat	28
4.3.2.1. Odchov v komorových odchovnách	28
4.3.2.2. Odchov v přenosných odchovnách	30

4.3.3. Zařízení pro odchov zajíce polního	31
4.3.3.1. Leporária (kotce).....	31
4.3.3.2. Vypouštěcí (navykací) obůrka	32
4.3.4. Zařízení pro odchov kachem	33
4.3.4.1. Venkovní voliéra pro kachny.....	33
4.3.4.2. Hnízdní budka.....	34
4.3.4.3. Holandské koše	35
4.4. Zařízení pro příkrmování zvěře	36
4.4.1. Krmelec pro zajíce	36
4.4.2. Kozlíky	37
4.4.3. Korýtko	38
4.4.4. Samočinná krmítka	38
4.4.5. Zásypy pro bažanty.....	39
4.4.6. Boudy pro koroptve	40
4.4.7. Rohatiny.....	40
4.4.8. Slaniska.....	41
4.4.9. Napajedla	42
4.4.10. Zásypy pro vodní ptactvo	43
4.5. Zařízení pro odchyt.....	44
4.5.1. Vlček.....	44
4.5.2. Podražec.....	44
4.5.3. Tenata	45
4.5.4. Tenátka	46
4.5.5. Náhonec	46
4.5.6. Rukávník.....	47

4.6. Bažantnice Amálie	48
4.7. Bažantnice Ploužnice	48
4.8. Bažantnice Konopiště	49
4.9. Odchov zajíců – Lesní chalupy	50
4.10. Odchov zajíců – Hvězdov	51
5. Metodika	52
6. Výsledky	53
6.1. Porovnání výsledků.....	53
6.1.1. Bažantnice Amálie	54
6.1.2. Bažantnice Konopiště	57
6.1.3. Bažantnice Ploužnice	61
6.1.4. Odchov zajíců Staré Chalupy	64
6.1.5. Odchov zajíců Hvězdov	67
6.2. Porovnání staveb a zařízení v zájmových odchovnách	69
7. Závěr	70
8. Seznam použité literatury.....	71

Seznam obrázků:

Obr. 1: Odchovní budka.....	25
Obr. 2: Líheň s nuceným oběhem	27
Obr. 3: Komorová odchovna s krmnou linkou a plynovým keramickým zářičem....	28
Obr. 4: Venkovní krytý výběh s krmnou linkou	29
Obr. 5: Travnatý výběh	30
Obr. 6: Přenosná odchovna	31

Obr. 7: Zaječí odchovna.....	32
Obr. 8: Aklimatizační obůrka	33
Obr. 9: Kachní voliéra.....	34
Obr. 10: Budka pro kachny	35
Obr. 11: Holandský koš	36
Obr. 12: Krmelec pro zajíce.....	37
Obr. 13: Kozlíky	37
Obr. 14: Dřevěné korýtko	38
Obr. 15: Samočinné krmítko – sud detail	39
Obr. 16: Zásyp pro bažanty.....	40
Obr. 17: Rohatiny.....	41
Obr. 18: Minerální liz	42
Obr. 19: Napajedlo s kapkovačem vody	43
Obr. 20: Vlček.....	44
Obr. 21: Tenata	45
Obr. 22: Tenátka	46
Obr. 23: Rukávník.....	47
Obr. 24: Poloha jednotlivých odchoven.....	52
Obr. 25: Poloha bažantnice Amálie	54
Obr. 26: Zásyp bažantnice Amálie.....	55
Obr. 27: Voliéra bažantnice Amálie	56
Obr. 28: Poloha bažantnice Konopiště	57
Obr. 29: Anglický kyblík	59

Obr. 30: Voliéra bažantnice Konopiště.....	60
Obr. 31: Poloha bažantnice Ploužnice	61
Obr. 32: Samočinné krmítko.....	63
Obr. 33: Voliéra bažantnice Ploužnice	64
Obr. 34: Poloha odchovný zajíců Staré Chalupy	64
Obr. 35: Leporárium Staré Chalupy.....	66
Obr. 36: Poloha odchovny zajíců Hvězdov	67
Obr. 37: Leporárium Hvězdov	68

Seznam Tabulek:

Tabulka č. 1: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení bažantnice Amálie.....	54
Tabulka č. 2: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení bažantnice Konopiště	57
Tabulka č. 3: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení bažantnice Ploužnice.....	61
Tabulka č. 4: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení odchovny zajíců Staré chalupy	65
Tabulka č. 5: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení odchovny zajíců Hvězdov	67

Seznam Grafů:

Graf 1: Porovnání počtu samostatných a honitebních bažantnic	19
Graf 2: Porovnání počtu bažantnic v ha.....	53
Graf 3: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v bažantnici Amálie	55
Graf 4: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v bažantnici Konopiště	58

Graf 5: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v bažantnici Ploužnice	62
Graf 6: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v odhčovne zajíců Staré Chalupy	65
Graf 7: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v odchovně zajíců Hvězdov.....	68
Graf 8: Celkový počet mysl. staveb a zařízení v zájmových odchovnách.....	69
Graf 9: Relativní počet mysl. staveb a zařízení na 100 ha plochy – bažantnice	69
Graf 10: Relativní počet mysl. staveb a zařízení na 10 arů plochy – odchovny zajíců	70

1 Úvod

Myslivecké stavby a zařízení pro odchov drobné zvěře v honitbách, v odchovných a bažantnicích usnadňují výkon práva myslivosti a jsou velmi nezbytnou součástí. Zaměřovali jsme se na jednotlivé stavby a zařízení a jejich rozdíly ve využití pro hlavní druhy drobné zvěře. V honitbách je důležité se o tato zařízení starat a budovat je, abychom do budoucna podpořili rozvoj populace a hlavně ochránili tyto živočichy před predátory, či nepřízní klimatických jevů. Hlavním posláním by mělo být udržet přirozené stavy drobné zvěře na takové úrovni, aby se dokázala rozmnožovat i bez pomoci člověka. Znamenalo by to vytvářet v krajině zařízení a přizpůsobovat krajinný ráz, který by ochraňoval zvěř do takové míry, aby byla uchráněná před negativními vlivy. Hlavně bychom si měli při budování těchto mysliveckých zařízení a staveb uvědomit, že by měly zapadat do krajiny. V tuto chvíli spíše mluvíme o velkokapacitních odchovných bažantů, či kachen a ne o zásypech pro bažanty. Pro správnou funkci těchto zařízení je potřeba správné umístění v krajině, na základě poznatků, kde se zvěř shromažďuje, kudy se přesouvá za potravou a ukrývá. Další důležitou informací je vhodná a optimální konstrukce bez zbytečných výstředností, výběr materiálů a v neposlední řadě pravidelná údržba. Počet těchto zařízení se odvíjí od velikosti honitby, členění krajiny a hlavně počtu chovaných druhů drobné zvěře.

2 Cíle práce

Cíle bakalářské práce byly:

- podrobně popsat jednotlivé myslivecké stavby a zařízení určené pro odchov drobné zvěře v odchovnách,
- ve vybraných odchovnách a honitbách provést terénní průzkum a zakreslit do mapových podkladů polohu jednotlivých mysliveckých zařízení a staveb a zjistit jejich technickou vybavenost,
- na základě odborné literatury a dostupných zdrojů zpracovat literární rešerši.

3 Literární přehled

3.1 Účel chovu drobné zvěře

Chov drobné zvěře je rozsáhlá záměrná činnost myslivecké veřejnosti směřující k zabezpečení a zlepšování životních podmínek zvěře, k úpravě početního stavu a poměru pohlaví a k celkovému zlepšení stavu zvěře. V cíleném chovu je převládající směr dosáhnout vysokého počtu chovaných jedinců, vysoké živé hmotnosti a především vysoké plodnosti, která zajišťuje stálou populaci v dané lokalitě. Při chovu zvěře se však nesmí zapomínat na soulad se zájmy zemědělského a lesnického hospodářství, které hraje při chovu zvěře také velkou roli (Hanzal a kol., 2008).

Pro pernatou zvěř, kromě níže uvedených informací, musíme také zajistit naprostý klid v době toku, hnízdění a v období péče o mláďata. Dále v době zemědělských prací musíme chránit mláďata, poškozená hnízda vybírat a snůšku odchovat v umělých líhních a navrátit vylíhlá mláďata zpět do přírody (Hanzala kol., 2008).

K dosažení kvalitního chovu musíme dodržet několik zásad a to jmenovitě tyto:

- upravovat poměr pohlaví podle daných možností v souladu s právními předpisy a zákony České republiky,
- zabezpečit dostatek vhodné potravy během celého roku, hlavně v době nouze (v zimním období),
- zajistit zvěři dostatečný klid v přírodě a pečovat o vhodné kryty pro zvěř,
- výběr chovných, zdravých a geneticky dobře založených jedinců pro daný chov.

3.2 Historie odchovu bažanta obecného v ČR

Odchov bažanta obecného (*Phasianus colchicus*) má v naší krajině bohatou historii, která sahá až do první poloviny 14. století do období vlády Jana Lucemburského. Ze zemí Koruny české byli dále bažantí vysazováni v Bavorsku, jak dokládá listina císaře Ludvíka Bavora z roku 1330. Naši první bažantníci založil Karel IV. poblíž svého loveckého zámečku v Králově Dvoře u Berouna. Je zřejmé, že za doby vlády Lucemburků byl chov bažantí zvěře na území Čech velmi rozšířen. Velké množství pramenů následně se dochovalo z druhé poloviny 16. století. Roku 1565 byla již

postavena bažantnice třeboňská, o které napsal B. Balbín, že je nejstarší. V roce 1585 byla na popud Petra Voka z Rožmberka, který zřizoval své panství v Bechyni, vybudována bažantí obůrka v nové Černické oboře. V 16. století bylo v Čechách už 68 bažantnic, ovšem na Moravě jen 6. Další poznatky máme ze 17. století. Například v roce 1668 nařizuje kníže Schwarzenberg zřízení komor na panství Hlubockém, aby bažanti netrpěli zimou. Instrukce chlumecká z roku 1682 ukládá, aby myslivci chodili za sekáči a dbali, aby nesekali slepice z hnízd. Nalezená místa se musela ohradit a dbát o ně až do vyvedení kuřat. Taktéž musel bažantník pilně hubit škodnou zvěř a objíždět zásypy. V 18. století se bažanti vychovávali ještě starým polodivokým způsobem tj. co si slepice snesla, to si také sama vyseděla. Koncem 18. století se ovšem objevuje novinka - krůty. První snůšky se bažantím slepicím odebraly a daly pod krůty nebo domácí slepice. Náhradní snůšku si bažantí slepice vyseděly samy. Tím se zvýšila produkce vajec a tím celého chovu. V 19. století k nám byly dovezeny další typy bažantů: bažant obojkový (*Phasianus colchicus torquatus*) z Číny, bažant mongolský (*P. c. mongolicus*) z Mongolska a bažant pestrý (*Phasianus versicolor*) z Japonska. U nás do té doby žil pouze jen jeden typ bažanta – bezobojkový „český bažant“. Křížením těchto všech typů nám vznikl vzhled bažanta obecného, tak jak ho lze spatřit v přírodě (Hanzal a kol., 2007).

3.3 Způsob chovu bažantů

3.3.1 Divoký chov

Divoký chov v minulosti zajišťoval převážnou produkci zvěře, v dnešní době je to ale ojedinělý úkaz. Při divokém chovu se člověk angažoval pouze při zlepšování podmínek prostředí, příkrmování a ochraně zvěře. Tento způsob chovu je závislý na přírodních podmínkách, které také rozhodující měrou ovlivňují jeho úspěšnost. Nejdůležitější zásadou divokého chovu je zachování správného poměru pohlaví, který má být dle hustoty zazvěření udržován v rozmezí 1 : 5 až 1 : 10 ve prospěch samic. Čím větší je hustota zazvěření, tím větší počet slepic může připadat na 1 kohouta (Hanuš, Fišer, 1972).

3.3.2 Polodivoký chov

Polodivoký chov vychází z principu divokého chovu. V době hnízdění jsou záměrně odebírány vejce z hnízd a zvyšuje se tak produkce násadových vajec. Část snášky

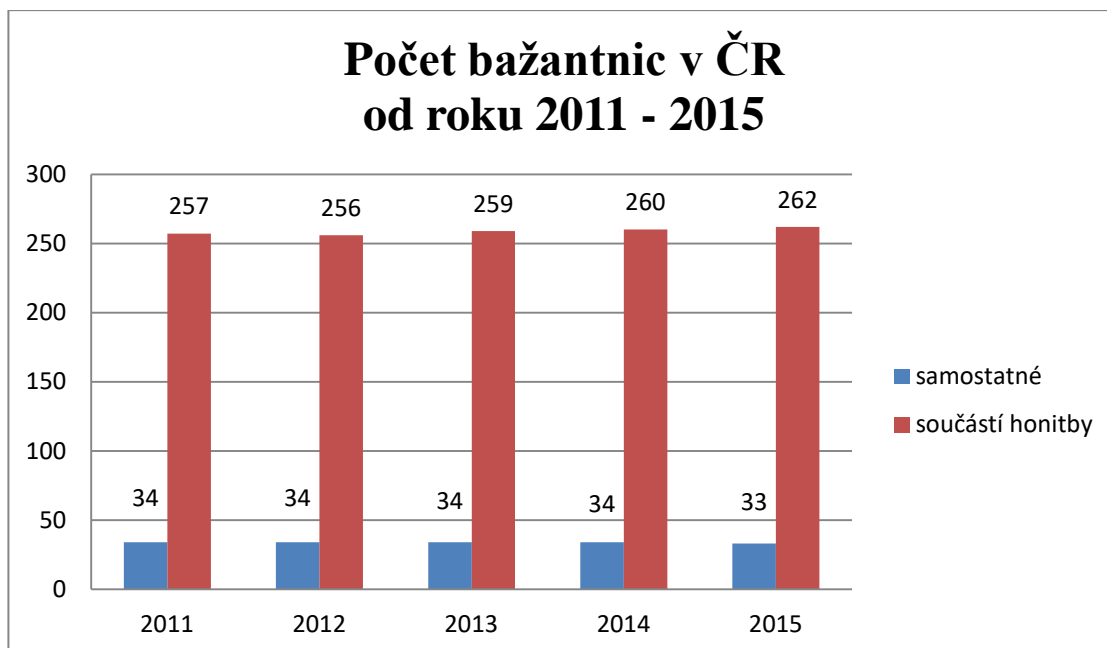
vajec se použije pro umělý odchov a zbytek se líhne v hnízdech přirozeným způsobem. Prakticky to vypadá tak, že jde o jednorázový sběr všech nalezených vajec v období plné snášky, čímž jsou slepice přinuceny ke druhým snáškám v nových hnízdech. Optimálně se tak získá dvojnásobné množství vajec. Metody polodivokého chovu se užívají i v případě záchrany snášek na ohrožených plochách. Jsou to především hnízda v blízkosti frekventovaných cest a pěšin, nebo ta, která může vyplavit příval vody a vybrat škodná zvířata. Jsou-li vybrána hnízda včas, je získána kvalitní násadová čerstvá vejce (Behnke, Claussen, 2007).

3.3.3 Krotký chov

Hanuš a Fišer (1972) uvádějí, že krotký chov je označován též jako umělý, voliérový či farmářský a je založen na maximální produkci násadových vajec. Vejce jsou získána od chovného voliérovaného hejna z uměle odchovaných vajec. Produkce není závislá na počasí v době hnízdění jako je tomu při divokém chovu. Pro zavedení krotkého chovu je potřebné vybavení pro voliérovaní zvířete, líhnutí zvířete, odchov kuřat a zajištění prevence a hygieny chovu před chorobami.

Typy voliér používaných při krotkém chovu:

- chov ve společných snáškových voliérách,
- chov ve stabilních kmenových voliérách,
- chov v přenosných kmenových voliérách.

Graf 1: Porovnání počtu samostatných a honitebních bažantnic

3.4 Odchov zaječí zvěře

Chov zajíců se provádí monogamním způsobem ve speciálních odchovných. Odchovny se umísťují na co nejkliďnějším místě, aby zvěř nebyla rušena. Klidný odchov zajíců zajišťuje zachování plachosti a zároveň velké pohodlí pro zdárnou reprodukci. Kotec je rozdělen do několika částí, které jsou vzájemně propojeny. Zajíc stále zůstává velmi plachým a ostražitým zvířetem, což je i cílem chovatelů. Způsob odchyty a manipulace se zvířaty vyžaduje svá specifika. V kotcích je zabudován vyjímatelný truhlík, do kterého lze zajíce uzavřít. Následně se tento celý truhlík z kotce vytáhne a teprve pak je možné se zvířetem jednoduše manipulovat mimo odchovnu. Zaječí teritorium v dobrých podmínkách nedosahuje větší četnosti než 300 ha. Chovatelský rok zajíců začíná v polovině prosince, kdy začíná první honcování. Březost zaječky je 43 dní a během březosti může být znovu oplodněna (tento jev se nazývá superfetace). V prvních vrzích bývá 1 – 2 mládřata. Během letních vrhů metá zaječka 4 – 6 zajícat. Mládřata se odstavují od samice ve stáří 28 dnů. Po odstavu zajícata putují do samostatných kotců (školkových), kde jsou umístěni po 3 – 4 a společně zde dospívají. Dva týdny před vypuštěním do volné krajiny se zajícům postupně začíná přidávat zelené krmění, aby přechod na přirozenou potravu byl plynulý. První zajíci se vypouštějí po senách (v polovině července). Dále se pak zajíci

vypouštějí v průběhu celého léta a podzimu. Pokud je mírná zima, vypouští se i v zimě (Mottl a kol., 1970).

3.5 Odchov divokých kachen

Umělý odchov kachen je technologický obdobný jako odchov bažanta. Líhnutí je snazší než u bažantů a koroptví. Snůšková voliéra je rozdělena na oddíly a každý oddíl musí mít přístup k tekoucí vodě o šíři přibližně 1 m. Kachňata se na rybník vypouští v 6. týdnu. Velikost vodní plochy je závislá na počtech odchovaných kachňat. (Forst a kol., 1975).

Kachňata vyžadují hlavně čistotu, čerstvé krmivo a dostatek čisté vody k pití i ke koupání. Umělá hnízdiště mají různé podoby. Mohou to být dutiny, koše, či bedničky apod. Tato hnízdiště se zřizují jako doplněk a náhrada za hnízdiště zničená úpravami vodních ploch a jejich okolí. Umělá hnízdiště se umisťují nad vodní hladinou, nebo v břehovém porostu (Mottl a kol., 1966).

4. Konstrukční materiály mysliveckých staveb a zařízení

Myslivecké stavby a zařízení se nejčastěji budují z těchto konstrukčních materiálů:

- dřevo,
- ocel,
- beton,
- stavební kámen a kamenivo.

Nejčastěji používané je dřevo v kombinaci s ostatními konstrukčními prvky. Dřevo se používá z důvodů vysoké dostupnosti, estetičnosti a hlavně, že se jedná o přírodní materiál a nenarušuje tím pádem okolní prostředí. Z důvodu zvýšení trvanlivosti dřevěných prvků je potřeba udělat opatření na jejich ochranu (odkornění, impregnace).

4.1 Ochrana dřevěných konstrukcí před znehodnocením

Dřevěné konstrukce jsou zvýšenou měrou vystaveny znehodnocení, protože v nich převládají materiály organického původu (Baier, Týn, 1996).

Znehodnocení dřevěné konstrukce může být způsobeno především:

- biologickým napadením,

- povětrnostními vlivy,
- vysokými teplotami a ohněm,
- mechanickým opotřebením.

Znehodnocení dřevěné konstrukce předcházíme:

- vhodným konstrukčním řešením,
- zvyšováním trvanlivosti dřeva,
- údržbou.

4.1.1 Konstrukční ochrana dřevěných konstrukcí

Základem konstrukční ochrany dřeva proti hnilobě a dřevokaznému hmyzu je volba vhodného konstrukčního systému tak, aby konstrukce byla chráněná proti povětrnostním vlivům. Absolutní vlhkost dřevěné konstrukce by neměla překročit 15 % – 18 %. Dřevokazný hmyz napadá dřeva při vlhkosti větší 20 %. Dřevokazné houby napadávají pouze vlhké nebo mokré dřeva s minimální vlhkostí 30%. Optimální vlhkost dřeva pro růst je 30 – 80 %. Obecně lze říci, že pro napadení dřeva biologickými škůdci je zapotřebí dostatečná vlhkost, teplo, kyslík a dostatečný substrát. Zvýšenou pozornost je potřeba věnovat částím konstrukce, které jsou v přímém vztyku s půdou. Na výrobu dřevěných konstrukcí se nesmí používat dřeva se zbytky kůry, aby se do konstrukce nezavlekl dřevokazný hmyz (Baier, Týn, 1996).

Štefko a kol. (2009) uvádí jako hlavní prvky konstrukční ochrany:

- upravit povrch dřeva a spojů, aby byl hladký (snížení nasákavosti),
- navrhovat dostatečný přesah střechy, který ochrání stěny před srážkami,
- u vodorovně kladených obkladů zamezit pronikání srážkové vody správným kladením obkladů přes sebe,
- nepoužívat složité spoje, do kterých může snadno vniknout voda a následně se zde kumulovat,
- ochraňovat vodorovné konstrukce proti působení srážkové vody – buď oplechováním, nebo šikmým úkosem horní hrany, a zajistit rychlý odtok vody,

- provádět stavby dřevěných konstrukcí na patky s dostatečnou izolací,
- dřevěné hrany vhodně zaoblovat a natírat prostředky na ochranu dřeva.

4.1.2 Chemická ochrana dřevěných konstrukcí

Úlohou chemické ochrany je zvýšit životnost a bezpečnost dřevěné stavby pomocí ochranných prostředků. V praxi se používají fungicidy (účinné proti houbám), insekticidy (účinné proti hmyzu), retardéry hoření (snižující nebezpečí vzniku požáru) a protipovětrnostní nátěry (Štefko a kol., 2009).

Chemická ochrana dřeva se navrhuje až po vyčerpání všech možných konstrukčních opatření. Dřevo a výrobky ze dřeva se chrání před, nebo po zpracování. Dřevo se může chránit preventivně, nebo dodatečně. Chemická ochrana dřeva se dělí podle trvání ochranného účinku na krátkodobou a dlouhodobou (Štefko a kol., 2009).

Podle hloubky průniku ochranného prostředku do dřeva v radiálním a tangenciálním směru se rozlišuje impregnace:

- povrchová - průnik do 3 mm od povrchu dřeva,
- polohluboká - průnik od 3 mm do 6 mm od povrchu dřeva,
- hluboká - průnik více než 6 mm od povrchu dřeva.

K ochraně dřeva chemickými ochrannými prostředky je možno použít těchto způsobů:

- impregnace postříkem a nátěrem,
- impregnace máčením,
- impregnace nanášením, ponořováním a poléváním,
- impregnace teplo-studenou koupelí,
- vakuotlaková impregnace,
- vakuová impregnace,
- impregnace tlakovědifusním způsobem.

Způsob chemické ochrany dřeva se určuje podle:

- příslušné třídy ohrožení,
- druhu dřeva,
- sortimentu dřeva,

- požadované trvanlivosti chráněného dřeva v konkrétních podmínkách,
- požadavků na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.

Baier a Týn (1996) rozdělují ochranné prostředky podle biocidních účinků na:

- fungicidní (Fa) – toxicita pro dřevokazné houby Ascomycetes (měkká hniloba),
- fungicidní (Fb) – toxicita pro dřevokazné houby Basidiomycetes (klasické dřevokazné houby),
- fungicidní (B) – toxicita pro dřevozbarvující houby (zamodrání),
- protiplísňové (P) – toxicita pro plísně (estetické znehodnocení dřeva),
- insekticidní (Ip) – toxicita pro dřevokazný hmyz (preventivní účinek),
- insekticidní (Ii) – toxicita pro hmyz (intenzivní účinek).

4.2 Myslivecké stavby a zařízení

Myslivecké stavby a zařízení jsou v dnešní době neodmyslitelnou součástí všech honiteb, obor a bažantnic, ve kterých se vykonává výkon práva myslivosti. Tyto stavby a zařízení jsou využívána k chovu a přikrmování zvěře. Mimo jiné mohou být myslivecká zařízení používány také k lovu, odchytu a pozorování zvěře. Stavby a zařízení by měly splývat s okolím a neměly by svým vzhledem narušovat přírodní krajinný ráz. Mělo by se dbát na to, aby stavby splňovaly svojí hlavní funkci, pro kterou byly vystavěny, a pravidlem by měly být kontroly a údržby, aby stavby byly v dobrém technickém stavu, zamezující zranění zvěře, či osob. Stavby by měly být jednoduché na výstavbu a nenáročné na další technickou údržbu. Nefunkční zařízení by měla být odstraňována z bezpečnostních důvodů a možnosti vzniku zranění, či narušování vzhledu krajiny.

Hell a Hromas (2004) uvádí, že počet jednotlivých druhů mysliveckých staveb a zařízení závisí na počtech chované zvěře, na velikosti a úživnosti honitby v období nouze.

4.2.1 Legislativa

Dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a § 79 odst. 2 písm. I) stavby pro hospodaření v lesích a stavby pro výkon práva

myslivosti do 30 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky, bez podsklepení nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby, ani územní rozhodnutí. Proto na výstavbu jakékoliv myslivecké stavby, či zařízení postačí souhlas vlastníka pozemku, na kterém chceme danou stavbu stavět (Česko, 2006).

4.3 Rozdělení mysliveckých zařízení

Myslivecká zařízení lze rozdělit do několika skupin dle funkce a uplatnění v honitbě. Mezi hlavní funkce patří odchov zvěře, její následné příkrmování, pozorování a odchyt, či lov.

Dle funkce myslivecká zařízení dělíme:

- pro odchov a následnou péči (příkrmování),
- odchyt a lov.

Dle předkládaného krmiva:

- zařízení na jadrné krmivo,
- zařízení na dužnaté krmivo,
- zařízení na objemové krmivo,
- slaniska.

Dle způsobu líhnutí vajec:

- líhnutí pod kvočnami,
- líhnutí v umělých líhních.

4.3.1 Líhnutí vajec

4.3.1.1 Líhnutí pod kvočnami:

Hanuš a Fišer (1972) zmiňují, že líhnutí kuřat pod kvočnami se uplatňuje pouze v chovech s malou kapacitou, obvykle při sběru vajec z vysečených hnízd do počtu asi 300 kusů. Líhnutí i následný odchov kuřat probíhá v odchovných budkách bez dna. Budky jsou rozestavěné na travnaté ploše asi 3 m od sebe. Odchovné budky se zhotovují ze slabších prken o rozměrech 40 x 40 cm, s pultovou snímací střešou 60 x 60 cm. Zadní strana je vždy asi o 10 cm nižší než přední. Přední strana je ze svislých laťkových mřížek, mezery mezi laťkami jsou 7 cm. Kuřata jimi procházejí do prostoru

mimo budku. Přední část budky se na noc zakrývá odnímatelnou plnou deskou a ráno opět otevírá.

Před líhnutím kuřat se budky rozstavují v řadách, nebo v trojúhelníkovém sponu ve vzdálenosti 15 – 20 m od sebe. Po vylíhnutí kuřat se k budkám přistavují malé výběhy z prkének, nebo hustého pletiva 60 x 80 cm, s výškou 50 cm. Výběhy se po 5 dnech odstraňují, protože starší kuřata přeletují výběh a nevracejí se zpět do budek. Vypouštění kuřat při tomto odchovu se provádí v 8. – 10. týdnu stáří kuřat, kdy odebereme kvočny a ponecháme odchovné budky na ploše určené k vypouštění. Na vypouštěcí plochy lze dát budky s kvočnami a kuřaty kdykoliv během odchovu (Behnke, Claussen, 2007).

Obr. 1: Odchovná budka

Zdroj: Kokeš, 1974

4.3.1.2 Líhnutí v umělých líhních:

Behnke a Claussen (2007) uvádějí, že v odchovných bažantnicích se především pracuje s umělými líhněmi a jsou tři druhy těchto líhní:

- hotová líheň – vajíčka v ní zůstávají až do líhnutí na lískách,

- kombinovaná líheň – složená z předlíhně a líhně, nebo z odděleného líhňového prostoru v témže přístroji,
- velkolíheň – dvě oddělené části, jedna slouží k předlíhnutí a druhá k líhnutí.

Hanuš a Fišer (1972) dělí líhně do dvou základních skupin:

- líhně s přirozeným oběhem vzduchu, stolové a kufříkové líhně,
- líhně s nuceným oběhem vzduchu, líhně se zabudovaným ventilátorem.

Stolové líhně

Oběh vzduchu je založen na přirozeném proudění, lísky jsou vždy ve vodorovné poloze a jsou umístěny vedle sebe. Používají se různé typy líhni s různou kapacitou. U stolových líhni se počítá s provozem od nasazení vajec až do vylíhnutí kuřat, nebo se jich využívá jako dolíhni, která jsou přiřazena k motorovým předlíhni. Lísky na vajíčka jsou opatřeny kromě lišt na umístění vajec ještě drátěnou mřížkou na spodní straně, která zabraňuje propadnutí kuřat. Topná tělesa jsou umístěna na stropní části líhně. Teplotu regulujeme pomocí regulačního šroubu termostatu, který je vyveden na svrchní desku. Teplotu měříme kolínkovými teploměry umístěnými nad úrovní povrchu vajíček, kam jsou připevněny držáčkem z okraje lísky. Líheň je nutné připravit několik dní dopředu, než se má začít s jejím provozem. Do líhně se vloží odpařovací nádoby naplněné vodou a teplota se nastaví na 39,5 °C. Obracení vajec se ve stolových líhni provádí ručně. Obracení probíhá minimálně 1 x za 12 hodin, pokud možno ve stejnou hodinu. Během obracení vajec musí zůstat líheň zavřená a teplota v místnosti by neměla být nižší než 18 °C. Doba obracení nesmí trvat déle než 15 minut. Nadmíru vhodné je užití stolových líhni pro líhnutí vajec z vysečených hnízd s různou dobou inkubace, protože líheň splňuje funkci líhně i dolíhně (Hanuš, Fišer, 1972).

Líhně s nuceným oběhem vzduchu

Jedná se o líhně s větší kapacitou, nežli je u stolových líhni. Proudění vzduchu, jeho výměnu a vyrovnání teplot i vlhkosti obstarává ventilátor, nebo vrtule. U větších typů bývá oddělena předlíheň a dolíheň. Většina typů líhni je kombinací motorových předlíhni a stolových dolíhni. Pro myslivecký provoz vyhovují předlíhně pro 2000 – 4000 vajec. Lísky jsou umístěny jako zásuvky nad sebou, nebo v otáčivém bubnu. V líhni topný systém zajišťují buď ponorné vařiče, nebo suché topná tělesa. Vlhkost

zajišťují různé typy odpařovačů (plechové pozinkované plechy) a pro měření se používají vlasové vlhkoměry, nebo psychrometry. Vlhkost v předlíhnicích se pohybuje v rozmezí 55 – 60 % a v dolíhnicích okolo 70 %. Vejce se obracejí buď poloautomaticky – naklápěním všech lísek najednou, nebo automaticky – samostatným motorkem, který natáčí lísky dle časového harmonogramu. Teplota v předlíhni je nastavena na 37,8 °C a je nastaveno rozmezí $\pm 0,2$ °C, kdy se při 38 °C líheň vypíná a při poklesu na 37,6 °C zapíná. Na rozdíl od stolových líhní je zde teplota o 1 – 1,5 °C nižší z důvodu, že v líhnicích s nuceným oběhem je vejce vystavěno teplotě rovnoměrně po celém povrchu stále konstantní teplotě. Do dolíhni se vejce ukládají ve 22. den a teplota by měla být seřízená stejně, jako v předlíhnicích, tj. na 37,8 °C. Dolíhňové lísky jsou dvoudílné s propadlištěm. Horní část lísky je rozdělena příčně hůlkami a do jedné řady se vejde 8 bažantích (10 koroptvích) vajec. Vejce se pokládají vodorovně s mírným rozestupem. Spodní část lísky (propadliště) má dno z kovové tkaniny, na které je možno vkládat kreповý papír pro snadnější údržbu a zvýšení životnosti. Z dolíhně jsou vybírána jen suchá kuřata. Při prvním vybírání má být suchých asi 50 – 70 % kuřat z vajec přeložených do líhně a podruhé kuřata vybíráme až při skončení líhnutí (Hanuš, Fišer, 1972).

Obr. 2: Líheň s nuceným oběhem

Zdroj: Autor

4.4.2 Umělý odchov kuřat

K umělému odchovu kuřat se používají různé typy odchoven a zařízení. Ve středoevropských podmínkách se osvědčily dva způsoby odchovu. Jedná se o odchovy kuřat v komorových, nebo přenosných odchovnách s výběhy.

4.4.2.1 Odchov v komorových odchovnách

Komorové odchovny jsou dalším místem, kam jsou přesunuta jednodenní kuřata z dolíhni. Pro první 3 – 4 dny jsou rozdělena po 100 kusech do kruhů z vlnitého plechu o výšce 50 cm a průměru kruhu 120 cm. Zdrojem tepla v odchovnách jsou keramické zářiče s výkonem 300 W, plynové keramické zářiče na propan-butan, nebo elektrické kvočny BIOS. Zářiče jsou zavěšeny a nestíní tak prostor odchovny a stejnoměrně tak vyhřívají plochu odchovny. Keramický zářič o výkonu 300 W vyhřeje plochu cca 3 m², což je plocha asi pro 100 kuřat. Dopadová teplota ve výšce kuřete by měla být v 1. dni 32 °C a později by se měla snižovat až na 25 °C v době stáří 3 týdnů. Nejvhodnější plocha jedné komory je 12 – 16 m² pro 400 – 500 kuřat. Dveře odchoven se musejí otvírat ven, aby kuřata nebyla zraněna (Hanuš, Fišer, 1972).

Obr. 3: Komorová odchovna s krmnou linkou a plynovým keramickým zářičem

Zdroj: Autor

Ke komorovým odchovnám jsou dále připojeny výběhy. První výběh je kryt střechou a pouští se do něho kuřata ve stáří jednoho týdne. Jak komorová odchovna, tak i krytý venkovní výběh jsou opatřeny napáječkami a krmítky v průměru 1 zařízení na 100 – 150 kuřat. Vypouštěcí otvor z odchovny do výběhu se umísťuje v rohu odchovny o rozměrech 50 x 20 cm a je opatřen padacími dvířky (Hanuš, Fišer, 1972).

Obr. 4: Venkovní krytý výběh s krmnou linkou

Zdroj: Autor

Pro travnatý výběh se počítá s velikostí plochy 2 – 3 m² na 1 m² komorové odchovny. Boční oplocení se provádí z pletiva o rozměrech ok 20 x 20 mm a průměru drátu 1,8 mm. Vrchní strana je opatřena sítí o rozměrech ok 10 x 10 mm, nebo 15 x 15 mm. Voliéra je vybavena hřadami a napajedly (Hanuš, Fišer, 1972).

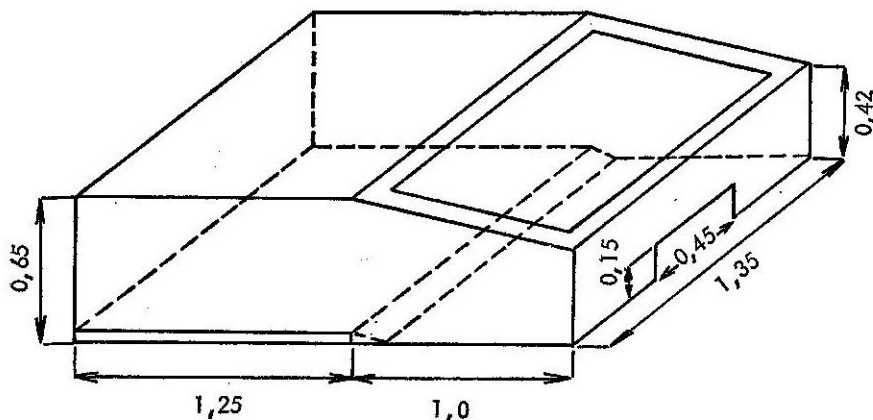

Obr. 5: Travnatý výběh

Zdroj: Autor

4.4.2.2 Odchov v přenosných odchovnách

Hanuš a Fišer (1972) uvádějí, že přenosné odchovny jsou vhodné pro 60 – 100 kuřat. Hlavní zdrojem tepla je elektrický keramický zářič, který je připevněn na vrchní desku odchovny. Odchovna s celkovou plochou 3 m² (225 x 130 cm) je opatřena podlahou, pouze v přední části, kde je umístěna napáječka a krmítko, podlaha chybí. Přední část je opatřena otvorem (15 x 45 cm) pro výběh do travnaté voliéry. Plocha voliéry je 3 x 4 m, 1 m do výšky a je zakryta sítí. Nejvhodnější osev plochy je jetelotravní směs s příměsí jetele plazivého (*Trifolium repens*). Vyhřívání přenosné odchovny probíhá až do stáří kuřat 6 týdnů. Používání přenosných odchoven je vhodné pro odchovy s menší kapacitou.

Obr. 6: Přenosná odchovna

Zdroj: Hanuš a Fišer (1972)

4.4.3 Zařízení pro odchov zajíce polního

4.4.3.1 Leporária (kotce)

Řízený odchov zajíce polního (*Lepus europaeus*) probíhá za účelem zazvěřování honiteb. Odchov probíhá v kotcích, kde je vždy umístěn jeden pár. Kotec má rozměry 2 x 1,5 m a výšku 1 metr. Kotec je umístěn 1 m nad zemí na čtyřech sloupkách. Stěny jsou z 3 stran plné, aby chovný pár měl dostatek klidu. V přední straně jsou dvířka vyplněné králikářským pletivem. Podlaha je provedená z ocelového roštu o rozměru od 1,5 x 1,5 cm, kterým propadá trus na zem. V kotci je umístěna dřevěná boudička, jako klidová zóna (Kučera, 1988).

Obr. 7: Zaječí odchovna

Zdroj: Autor

4.4.3.2 Vypouštěcí (navykací) obůrka

Vypouštěcí obůrka je důležitou součástí pro odchov zvěře. Její umístění by mělo kopírovat přirozené podmínky krajiny, ve které má být zvěř vypuštěna. V obůrce by měl být dostatek krytu a dobře vyvinuté bylinné i keřové patro. Velikost obůrky by měla být cca 50 x 50 m, ale záleží na počtu vypouštěných zajíců. Plot obůrky by měl být vysoký 1,5 m a spodní část pletiva by měla být opatřena proti nadzvednutí. Součástí obůrky jsou napajedla i příkrmovací zařízení na granulové a objemové krmivo (Moinot, 1996).

Obr. 8: Aklimatizační obůrka s příkrmovacím zařízením

Zdroj.: Autor

4.4.4 Zařízení pro odchov kachen

4.4.4.1 Venkovní voliéra pro kachny

Venkovní voliéra je oplocena z pletiva přidělaného na dřevěných kůlech. Část voliéry se nachází na břehu u odchovny a část je ve vodě. Kůly jsou předem opatřeny impregnačním nátěrem. Délka kůlů je závislá na místních podmínkách (výška vodní hladiny ode dna, vrstva bahna). Pletivo zasahuje i pod vodní hladinu, aby se nemohly kachny dostat mimo voliéru. Vrchní část je opatřena pletivem, nebo sítí (Bouchner, 1982).

Obr. 9: Kachní voliéra

Zdroj: Autor

4.4.4.2 Hnízdní budka

Hnízdní budky jsou využívány na volných vodních plochách, kde není řízený odchov kachen. Budky jsou vystavěny na třech dřevěných kůlech zatlučených do vody. Po důkladném zatlučení musí kůly vyčnívat nad vodu tak vysoko, aby dno budky zůstalo vzdáleno případné stoupající hladině nejméně 20 cm. Zadní kůly jsou od sebe vzdáleny 30 cm a přibližně 20 cm nad maximální hladinou se k nim přibije příčně uložená lišta, na níž se pak uloží zadní strana budky. Přední kůl je umístěn 55 cm od středu spojnice zadních kůlů a výška se upraví na úroveň podpůrné lišty. Samotná budka má rozměr 25 x 30 x 35 cm. Dno je o 25 cm delší a slouží jako přistávací plošina pro kachny. V přední části je vchodový otvor o rozměrech 15 x 15 cm (Bouchner,1982).

Obr. 10: Budka pro kachny

Zdroj: Autor

4.4.4.3 Holandské koše

Holandské proutěné koše jsou stejně vhodné pro umělý odchov kachny divoké, jako hnízdní budky. Budky jsou zhotoveny z vrbového proutí. Nejde o hnízdiště trvalejšího charakteru, protože se díky povětrnostním vlivům rozpadají. Životnost se udává maximálně 3 roky. Koše se připevňují drátem na dřevěné kůly zatlučené do dna na okraji vodních ploch poblíže rákosin (Bouchner, 1982).

Obr. 11: Holandský koš

Zdroj: Autor

4.5 Zařízení pro přikrmování zvěře

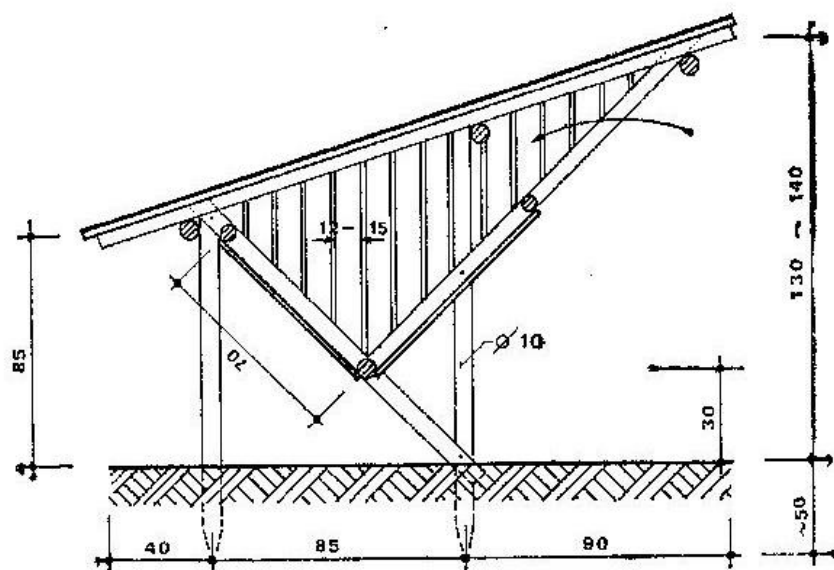
4.5.1 Krmelec pro zajíce

4.5.1 Krmelec pro zajíce

Krmelece bývají velmi jednoduché a tvoří je jednoduchá stříška, pod kterou visí objemové krmivo (Forst a kol., 1975).

Pro zajíce se zřizují přístřešky pokryté rákosím, kukuřičnou slámou, nebo chvojem. Tato zařízení jsou dlouhá 3 – 4 m, široká 2 m, výška vpředu je 1 – 1,3 m a vzadu 0,25 m. Pod přístřeškem jsou umístěny 3 tyče, na které se dává objemové krmivo (Mottl a kol., 1966).

Krmelece pro zajíce se staví nízké, ale prostorné. Proti nárazům větru se připevňují žebřiny a střešní konstrukce dvěma, nebo čtyřma kůly zaraženými do země. Žebřiny jsou od sebe hodně rozevřené. Vzdálenost příček činí 0,12 – 0,15 m při šířce žebřin 0,7 m a délce 1 – 1,5 m. Nosné kůly jsou dlouhé asi 0,85 m a silné 0,1 m. Střecha je kryta pískovou lepenkou, ale je možno ji krýt rákosem položeným na způsob došků (Kokeš, 1974).

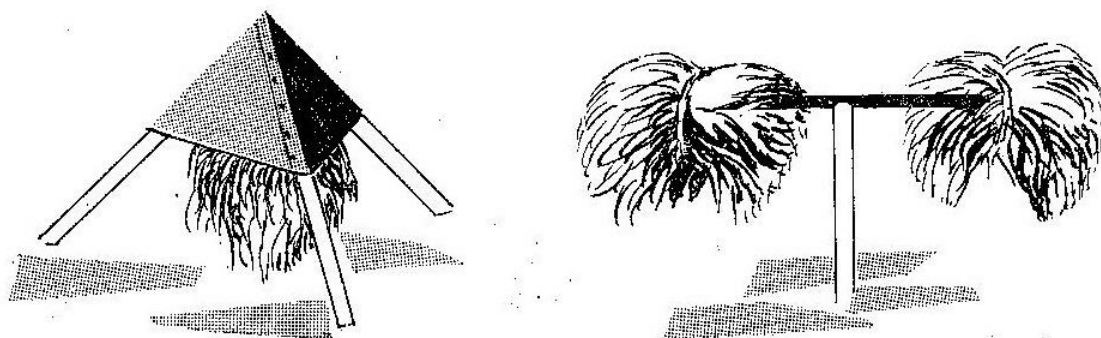
Obr. 12: Krmelec pro zajíce

Zdroj: Kokeš, 1974

4.5.2 Kozlíky

Jedná se o dvě překřížené tyčky na kůlu a na tyto kůly se pak zavěšuje otýpka sena, nebo letniny (Forst a kol., 1975).

Nosným prvkem kozlíku je dřevěný kolík a tloušťce 5 cm. Na spodní straně je zašpicatělý a zatlučený do země. Ve výšce 70 cm je pak přibyta dřevěná příčka sloužící k upevnění otepi sena. Nad kozlíkem se zhotovena stříška, která lze dle potřeby sundat a opětovně dát zpět (Kokeš, 1974).

Obr. 13: Kozlíky

Zdroj: Forst a kol, 1975

4.5.3 Korýtka

Forst a kol. (1975) uvádějí, že pro jadrné krmivo většinou postačují korýtka krytá stříškou, buď se samočinným doplňováním ze zásobárny (hlavní korýtko), nebo menší, kam se krmivo donáší. Většinou se používají korýtka spojená s krmelcem pro objemové krmivo, anebo jednotná korýtka. Nejvhodnější jsou korýtka, která se dají posouvat nahoru a dolů, podle výšky sněhu.

Korýtka jsou nejčastěji dřevěná, zhotovená z prken nebo vydlabaná z kmenů. V poslední době se často užívají i korýtka betonová a velmi vzácně se vyskytují korýtka kamenná. Povrch korýtek musí být dokonale opracován, aby se o něj zvěř při přijímání krmiva nezranila. Rozměry korýtek bývají zpravidla následující: délka 1,20–1,50 m, dno korýtka dosahuje šířky cca 0,20 m, koruna korýtka je široká 0,30 m a hloubka korýtka by neměla přesahovat 0,20–0,25 m. Korýtka mohou být umístěna přímo na zemi, případně v určité výšce na dřevěných kůlech zapuštěných do země, čímž je zamezeno znečišťování podaného krmiva (Kokeš, 1974).

Obr. 14: Dřevěné korýtko

Zdroj: Autor

4.5.4 Samočinná krmítka

Výhoda samokrmítek spočívá v tom, že se na krmivu nemohou přiživovat jiní ptáci, hlodavci, či spárkatá zvěř (Mottl a kol., 1966).

V honitbách lze nalézt mnoho různých typů samočinných krmítek, díky důvtipu a vynalézavosti myslivců, kteří vědí co je u nich v místních podmínkách využitelné (Kokeš, 1974).

Kokeš (1974) uvádí, že krmivo v samočinných krmítkách se buď automaticky doplňuje, nebo se přístup k nasýpanému jadernému krmivu samočinně otvírá po došlápnutí zvěře na podlahku před krmným korýtkem.

Obr. 15: Samočinné krmítko – sud detail

Zdroj: Autor

4.5.5 Zásypy pro bažanty

Zásypy pro krmení bažantů jsou ze všech stran otevřené, Jedná se o stavby postavené na 4 kůlech, z nichž 2 nižší jsou na návětrné straně a 2 vyšší na závětrné. Na těchto kůlech je pak položena pultová střecha s přesahem. Střecha bývá zhotovena ze slabších prken pobitých asfaltovou pískovou lepenkou, nebo trapézového polykarbonátu. Půdorysné rozměry zásypu jsou 2,5 x 3 m a mohou být i větší. Výška sloupků na nižší straně bývá 0,25 m a na vyšší 0,75 – 1 m. Prostor pod zásypem se obroubí latěmi, či kulatinou, aby bažanti krmivo nerozhrabávali mimo zásyp (Kokeš, 1974).

Obr. 16: Zásyp pro bažanty

Zdroj: Autor

4.5.6 Boudy pro koroptve

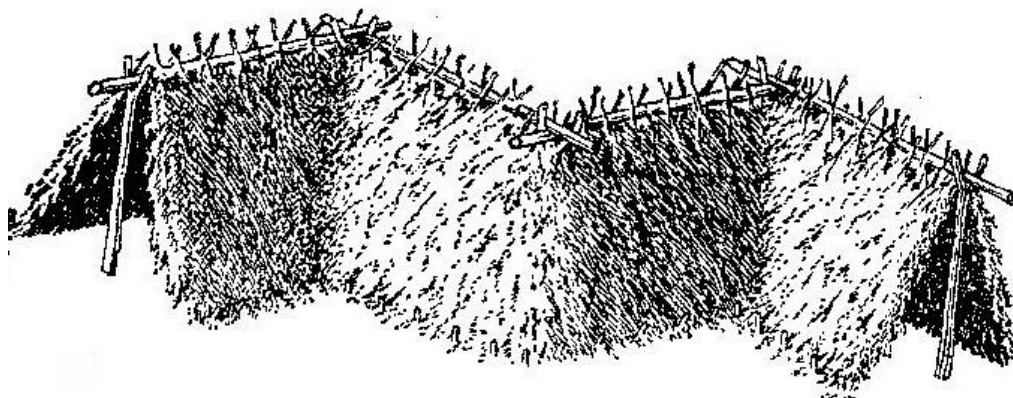
Koroptví boudy lze rozdělit na dočasné, nebo trvalé zařízení. Dočasné koroptví boudy se zřizují z chvojí, rákosu, nebo kukuřičné slámy. Nejjednodušší boudou je kůl zaražený do země a ve vrcholu jsou k němu přivázané 3 – 4 m dlouhé větve (nejlépe jehličnaté). Větve vytvoří jakýsi stan a jsou propleteny kratšími větvemi. Při zemi se nechávají mezery, aby koroptve mohli vbíhat a vybíhat (Mottl a kol., 1966).

Kostra boudy se také budovala z šesti i více tyčí, které byly zatlučeny šikmo v kruhu, aby směřovaly nahoru nad jeho střed a byly svázané vázacím drátem. Přes tuto kostru bylo pod vrcholem 0,4 m příčně navázáno několik tyček a pod nimi s mezerou 0,3 – 0,4 m další dva kruhy. Na tuto kostru se kladly vrstvy slámy, rákosu, nebo chvojí. Doplnovací místo bylo umístěno na závětrném místě (Kokeš, 1974).

4.5.7 Rohatiny

Rohatiny jsou příkrmovací zařízení pro koroptve ve tvaru sedlové střechy, kryté chvojí, rákosou, slámou, či podobným přírodním materiálem. Rohatiny tvoří tunel, který se po 6 – 8 m lomí. Vchody do rohatin jsou zatarasené trním (Mottl a kol., 1966).

Kokeš (1974) popisuje rohatiny, jako poměrně dlouhé kryty zubatého půdorysu. Kostra je tvořená listnatými vidlicovitě rozdvojenými kůly, vysokými 1,5 m a tlustými 5 cm. Svislou polohu kůlů zajišťuje ocelový drát vypjatý od koruny do stran, kde se přivazuje na zajišťovací kolíky zapuštěné v zemi. Hřeben rohatiny tvoří vodorovně položené tyčky na vidlice. Na hřeben se věší otepi slámy, rákosu, nebo chvojí, tak aby střechovitě splývaly na obě strany do šířky 0,5 – 0,7 m. Bok rohatiny vždy směřuje proti návětrné straně.

Obr. 17: Rohatiny

Zdroj: Forst a kol, 1975

4.5.8 Slaniska

Srstnatá zvěř, jako všichni býložravci, má nedostatek sodíku, který potřebuje jako protiváhu při nadbytku draslíku. Tuto potřebu lze se zmírnit předkládáním minerální soli ve slaniskách, která se umísťují poblíž krmelců a ochozů. Slaniska nesmí být zřízena v porostu mladším 15 let. Konstrukce lizů jsou různorodé, důležité je, aby sůl byla v optimální výšce pro zvěř. Nejjednodušší jsou slaniska na stromovém rozštěpu, ve vydlabaném pařezu, nebo ve vyvrtném kůlu. Složitější slaniska jsou buď sloupková, nebo korýtková. Jejichž výhodou je posuvnost dle aktuální výšky sněhové pokrývky (Forst a kol., 1975).

Obr. 18: Minerální liz

Zdroj: Autor

Pro zajíce jsou osvědčené tzv. solníky, nebo hryzy pro zajíce. Jedná se o zatlučené měkké vrbové, osikové, či topolové tyče, které byly máčené v roztoku soli. Zajíci to nejen olizují, ale i okusují (Kokeš, 1974).

4.5.9 Napajedla

Meliorační opatření v průběhu posledních desetiletí snížila na mnohých místech silně hladinu spodní vodní. Zejména v letním období chybí volně žijícím zvířatům pitná voda. V lese a na poli se snažíme, aby napajedla obsahovala odpovídající množství vody. V kopcovitém terénu se pro budování napajedel volí co nejnižší místo na úpatí klidových svahů. Vhodné jsou terénní prohlubně ve stínu vysokých stromů, či stromořadí (Behnke, Claussen, 2007).

Zřizování umělých napajedel je důležité, jak v lesních, tak i v polních honitbách, kde je pro zvěř nedostatek přírodních vodních zdrojů. Velkou roli napajedla hrají ve vysušené agrární krajině pro bažanty, koroptve, ale i zajíce (Hell, Hromas, 2004).

Obr. 19: Napajedlo s kapkovačem vody

Zdroj: Autor

4.5.10 Zásypy pro vodní ptactvo

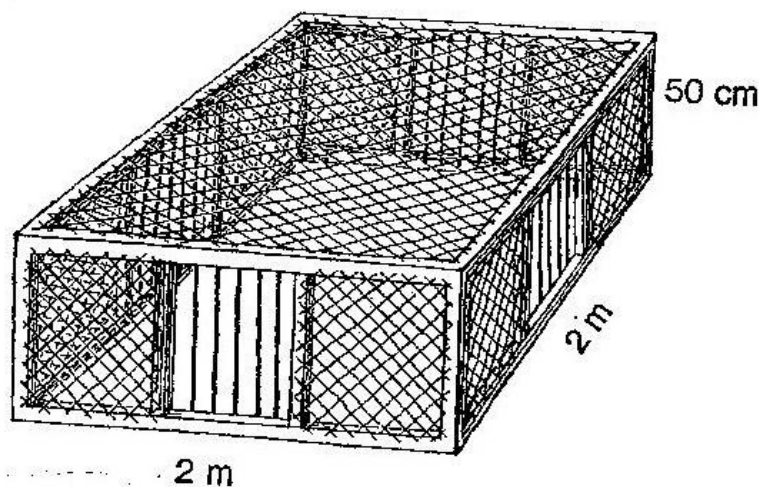
Přikrmování divokých kachen je důležitou součástí hospodaření během celého mysliveckého roku. Z praxe se ví, že důležité je přikrmovat kachny nejen během zimního období, ale i v době hnízdění a zejména v období honů. Na břehu slouží k přikrmování kachen podobný přístřešek, jako k přikrmování bažantů. Jako kryt poslouží silnější vrstva rákosu, rozprostřená na prostorném rámu, zpevněná mříží z tyčí, přichycená proti větru několika latěmi, které k rámu přibijeme nebo přivážeme drátem. Střechu připevníme na čtyři silné, hluboce do země zapuštěné kůly, z kterých jsou dva kratší a dva delší, tak, aby klesala proti směru převládajících větrů. Tím dosáhneme pod přístřeškem závětrí. Krmeliště na menších vodách jsou často opatřena plovoucími vory. Tyto vory jsou zhotoveny z několika kusů kulatiny vzájemně připoutané k sobě, na níž je přibitá prkenná podlaha s orámovanými okraji. Okraje jsou orámovány latěmi z důvodů, aby se předkládané krmivo neshazovalo do vody. Konstrukce musí stabilní, a proto se volí silnější dřevěné prvky. Výška rámu nad podlahou postačí pouhých 4-5 cm. Mezi velké výhody vorů patří libovolná výměra,

kteřá je zvolená podle počtu očekávaných ptáků. Další výhodou je, že vorům nehrozí při stoupaní hladiny zatopení, neboť s přibýváním vody na hladině stoupají a naopak při jejím opadu klesají. Aby se udržely na místě, poutáme je drátem nebo lépe řetězem ke kůlu pevně zaraženému do dna (Kokeš 1974).

4.6 Zařizování pro odchyt

4.6.1 Vlček

Je to starý myslivecký název pro jednoduchou pomůcku, vhodnou k odchytu pernaté zvěře, především koroptví u zimních zásypů. Je vyroben ze 4 rámu, které jsou v rozích do sebe začepované. Rámy jsou z latěk o tloušťce 3 cm a délce 1 m a výšce 0,4 m. Rám je uprostřed zpevněn dvěma svislými laťkami, které jsou od sebe vzdáleny 0,25 m a slouží k zavěšení dvířek. Ta se dají otevřít pouze dovnitř. Rámy se potahují sítí o rozměrech ok 40 x 40 cm (Kokeš, 1974).

Obr. 20: Vlček

Zdroj: Mottl a kol., 1970

4.6.2 Podražec

Jedná se o rám potažený sítí, který slouží především k odchytu bažantů, lze jej ale použít i k odchytu divokých kachen. Je zhotoven ze čtyř vyschlých tyčí, které jsou v rozích spojeny překlátováním, anebo ze čtyř užších, na rozích stlučených prken. Podražec musí být přiměřeně těžký, aby ho chycená zvěř nenadzvedla. Rozměr rámu

je 2,5 x 3 m, ale může být i větší. Na rám se přivazuje síť. Rám je jednou delší stranou přiložen k zemi. Přední strana je podepřena asi 60 cm dřevěnou podpěrou, která je opřena o přední tyč zdviženého rámu, a druhým koncem je umístěna na dřevěné destičce na zemi, aby se nebořila do půdy. Tyč se podtrhává pomocí konopného lanka uvázaného u paty podpěry a zakrytého na zemi listím, nebo hrabankou (Kokeš, 1974).

4.6.3 Tenata

Odchyt zajíců se dnes provádí pouze do zaječích tenat. Zaječí tenata jsou třídílné, dělené silonové sítě, které se stavějí na délku až 1000 m. Skládají se ze dvou vnějších sítí, které se nazývají zrcadla a jedné vnitřní – jádro. Zrcadlo má velikost ok 25 x 25 cm a jádro má oka o velikosti 5 x 5 cm. Tenata jsou vysoká 1,2 m a upevňují se na zatlučené kolíky, tzv. sošky. Jednotlivá pole jsou dlouhá asi 50 – 100 m a stavějí se klikatě (Mottl a kol., 1966).

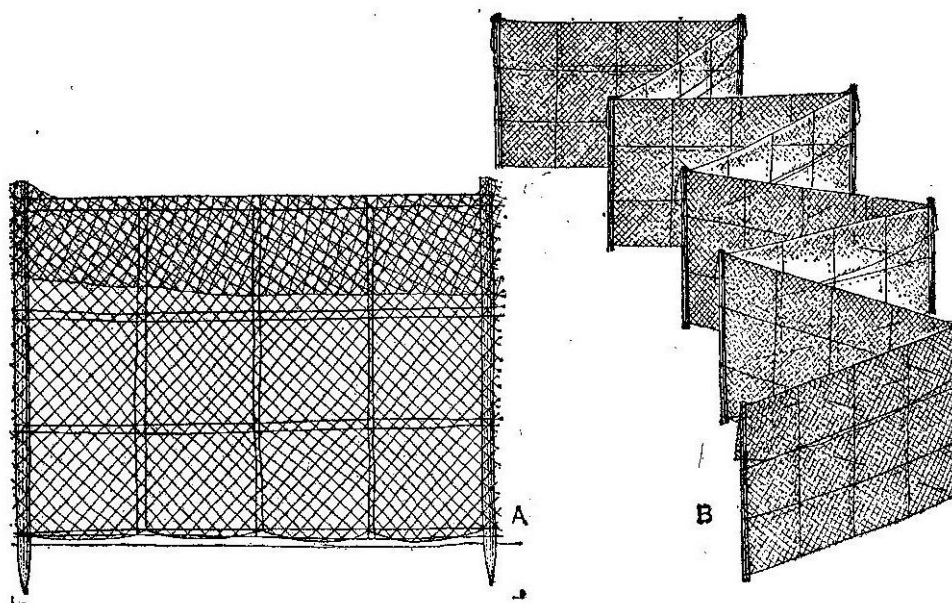

Obr. 21: Tenata

Zdroj: Autor

4.6.4 Tenátka

Pro odchyt menšího množství koroptví a bažantů jsou vhodná tenátka. Jedná se o odchyt do sítí. Tenátka jsou 20 – 25 m dlouhá a vysoká 35 cm pro koroptve a 140 – 160 pro bažanty. Síť se skládá z 2 zrcadel a prostředního jádra, které je dvojnásobně širší než zrcadlo. Tenátka jsou přivázány na soškách, které se klikatě zapichují do země (Mottl a kol., 1970).

Obr. 22: Tenátka

Zdroj: Mottl a kol., 1970

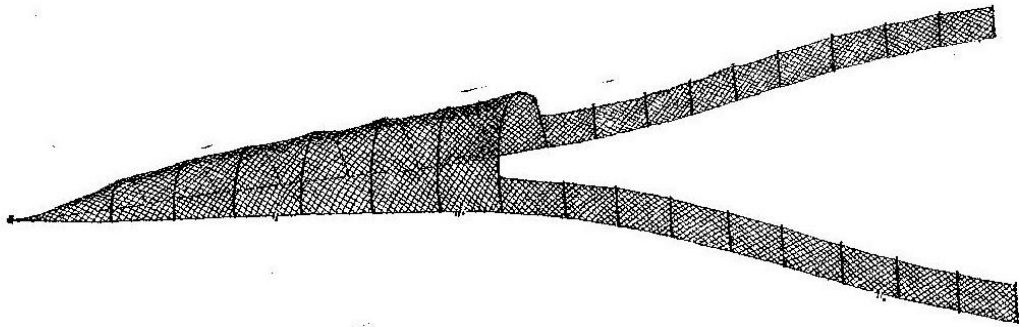
4.6.5 Náhonec

V dobře zazvěřených honitbách se pro odchyt bažantů dříve používaly náhonce. Jedná se o sítě o výšce 6 m a délce 300 m, s oky 5,2 x 5,2 cm. Sítě jsou vyrobeny ze silonových vláken a jsou napnuty na rozsochy upevněné větrnicemi. Vyvstalí bažanti naráží na síť a padají do kapsy ve výšce 1,7 m nad zemí (Mottl a kol., 1966).

Náhonec nesmí být na pozadí příliš nápadný, nikdy se nestaví na horizont. Dobře se odchytává za mírné mlhy, nebo sněžení (Forst a kol., 1975).

4.6.6 Rukávník

Rukávník se podobá otevřenému kornoutu, dlouhému 8 – 15 m, s postranními až 10 m dlouhými zábranami. Celá síť rukávníku je vyztužena proutěnými, nebo drátěnými obručemi. Část od vchodu do délky 3 – 5 m se nazývá nebesa. Na konci nebes je můstek, za ním tzv. bludník. Jakmile zvěř vběhne do bludníku, nemůže již přes můstek zpět. Zvěř se do rukávníku natlačuje (Mottl a kol., 1970).

Obr. 23: Rukávník

Zdroj: Forst a kol., 1975

4.7 Bažantnice Amálie

4.7 Bažantnice Amálie

Bažantnice Amálie se nachází na území Středočeského kraje v bývalém okrese Rakovník. Leží jihozápadním směrem od Lán u osady Amálie. Tato bažantnice je ve vlastnictví Kanceláře prezidenta republiky a slouží k reprezentativním účelům státu. Bažantnice byla založena roku 1899 z důvodu udržení přirozeného stavu bažantů Karlem Egonem II. z Fürstenberka. Název Amálie dostala podle manželky zakladatele Amálie Kristiny Bádenské. Do dnešní podoby byla bažantnice upravena T. G. Masarykem na počest návštěvy rumunského krále Carola II. v roce 1936. Celková rozloha bažantnice je 78 ha. Lesní porosty zaujímají asi 48 ha, 18 ha zemědělská půda, 11,5 ha jsou ostatní plochy a 0,5 ha vodní plochy. Vodní režim v bažantnici zajišťuje Brejlský potok a 3 vodní nádrže o celkové rozloze 0,5 ha. Terén bažantnice je mírně členitý s nadmořskou výškou 450 m. n. m. Bažantnice se nachází ve srážkovém stínu, což zapříčiňuje minimální množství srážek. To je sice velmi výhodné v době odchovu kuřat ve venkovních voliérách, naopak je to velká nevýhoda pro pěstování plodin na zvěřních poličkách. V bažantnici se pěstuje kukuřice setá (*Zea mays*), slunečnice topinambur (*Helianthus tuberosus*) a zhotovují se biopásy jako přirozený kryt a potrava pro zvěř. Odchov bažantů probíhá od stáří 8 týdnů, kdy se nakupuje 11 000 kuřat bažanta obecného (*Phasianus colchicus*). Ke konci září se vypouští z voliér do bažantnice v počtu 2000 dospělých bažantů. Odlov se provádí od listopadu do poloviny prosince. V průměru je uspořádáno 15 honů, klade se přitom velký důraz na velké prvohony. Slovitelnost bažantů během odlovu je okolo 66 % = 8500 kusům drobné zvěře.

4.8 Bažantnice Ploužnice

Bažantnice Ploužnice se nachází na území Libereckého kraje, v bývalém okresu Česká Lípa. Leží jihovýchodně od města Mimoň u obce Hvězdov. Celková výměra bažantnice je 254 ha. Bažantnice vznikla v roce 2002 na území bývalého vojenského výcvikového prostoru Ralsko v blízkosti bývalé motostřelecké střelnice. Majitelem bažantnice je soukromá společnost PLOUŽNICE s.r.o. Terén v bažantnici je mírně členitý, spíše až rovinatý. Nadmořská výška bažantnice se pohybuje mezi 290 – 294 m. n. m. Z celkové rozlohy 254 ha připadá 150 ha na lesní porosty zvláštního určení a 104 ha na zemědělské plochy. Lesní porosty jsou z 99 % tvořeny borovicí lesní (*Pinus sylvestris*), které se na písčitých půdách velmi daří. Vodní režim po celé bažantnici

zajišťuje natažený vodní řád o délce 15 km a na něm jsou umístěny misky s kapkovačem. Zvěřní políčka se v bažantnici rozkládají na 20 ha a pěstují se na nich plodiny jako kukuřice setá (*Zea mays*), slunečnice topinambur (*Helianthus tuberosus*), ozdobnice obrovská (*Miscanthus giganteum*). V bažantnici se ročně odchovává cca 50 000 kuřat bažanta obecného obojkového (*Phasianus colchicus torquatus*), která se zde nelíhnou, ale dováží jako jednodenní kuřata z Francie. Návoz kuřat probíhá ve třech etapách. První návoz se uskutečňuje v polovině dubna a další následují po šesti týdenní pauze. V bažantnici se dále můžeme setkat i se zástupci další drobné zvěře, jako je např. orebice horská (*Alectoris graeca*), bažant královský (*Syrmaticus reevesii*), králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*), či zajíc polní (*Lepus europaeus*). Ze zástupců spárkaté zvěře jsou zde normované stavy dančí a mufloní zvěře, pro kterou se v brzké době počítá se zřízením obory na cca 120 ha stávající bažantnice. V době lovu v bažantnici proběhne okolo 48 honů na drobnou zvěř se slovitelností cca 15000 bažantů. Mimo jiné se zde provádí i poplatkové lovy na spárkatou zvěř, která se v bažantnici normuje.

4.9 Bažantnice Konopiště

Bažantnice Konopiště se nachází ve Středočeském kraji, v bývalém okrese Benešov. Leží asi 2 km západně od města Benešov, pod státním zámekem Konopiště. Bažantnice se rozprostírá na ploše 2 250 ha. Správa bažantnice spadá pod Lesní závod Konopiště, který je jedním ze čtyř přímo řízených lesních závodů v rámci podniku Lesy ČR, s.p., a je nejrozsáhlejším lesním závodem. Nadmořská výška bažantnice osciluje okolo 350 m. n. m. Terén je zde velmi členitý, což je velká výhoda při lovu, kdy bažanti jsou donuceni vzlétnout. Lesní porosty jsou tvořeny ze 46 % smrkem ztepilým (*Picea abies*), dub zimní (*Quercus petraea*) 1%, borovicí lesní (*Pinus sylvestris*) 20 %, bukem lesním (*Fagus sylvatica*) 7 % a modřínem opadavým (*Larix decidua*) 6 %, dub zimní (*Quercus petraea*) 1%. Na ostatní dřeviny připadá 11 %. Tato bažantnice patří mezi jednu z nejvýznamnějších v České republice. Chov bažantů má na Konopišti letitou tradici od doby, kdy panství patřilo arcivévodovi Františku Ferdinandovi d'Este. Nový rozkvet započal v polovině 60. let 20. století, tedy v době kdy v čele lesního závodu stál Karel Malena. V této době převažoval lov divokého bažanta a zajíce. Intenzivní umělý odchov započal v 70. letech, a z důvodů vysokého úbytku drobné zvěře pokračoval až do roku 2015. V roce 2015 se upustilo od držení vlastního chovného hejna a bažantí kuřata ve stáří 1 dne se nakupují od lesního závodu Židlochovice.

V bažantnici se odchovává ročně 100 000 kuřat bažanta obecného obojkového (*Phasianus colchicus torquatus*). Z tohoto množství se odchovává 45 000 kuřat od jednoho dne stáří a zbylých 55 000 od deseti týdnů stáří. Návoz jednodenních kuřat začíná od 1. poloviny května. Ztráty na zvěři před vypuštěním se snaží udržet na maximálních 10 %. V bažantnici se dále odchovává 10 000 orebic rudých (*Alectoris rufa*) a 1 000 bažantů královských (*Syrnaticus reevesii*). Během lovecké sezóny proběhne 50 honů s celkovou složitelností okolo 45 %. Běžně tak činí roční odlov něco okolo 45 000 kusů bažanta obecného obojkového (*Phasianus colchicus torquatus*). Slovitelnost orebice rudé (*Alectoris rufa*) dosahuje asi 40 % a u bažanta královského (*Syrnaticus reevesii*) cca 400 kusů. Zahrnuti jsou pouze samci, samice se nerozlišují. V bažantnici se provádí poplatkový odstřel dvaceti srnců a čtyřiceti kňourů prasete divokého. Stálou klientelu tvoří zahraniční lovci, tuzemští lovci tvoří zanedbatelnou část. Nejčastější skupiny jsou tvořeny 6 – 8 lovci, kteří přijíždí většinou na 2 dny. Během honu je uspořádáno 6 lečí, 4 leče dopoledne před obědem a 2 leče po obědě. Zvláštností této bažantnice je, že není po obvodu zaplacená, jako je tomu u ostatních bažantnic. Proto se na léto najímají psodvi se psy, kteří chodí podél hranic a zahánějí bažanty zpět do bažantnice.

4.10 Odchov zajíců Lesní Chalupy

Odchovna zajíce polního (*Lepus europaeus*) se nachází v osadě Lesní Chalupy, na katastrálním území obce Vševily ve Středočeském kraji. Vlastníkem odchovny je soukromý vlastník spadající pod Asociaci chovatelů zajíců v Čechách a na Moravě. Odchovna se rozprostírá na ploše 14 arů a byla založena v roce 2007. Nadmořská výška odchovny je 580 m. n. m. Na ploše odchovny je umístěno 25 chovných boxů (leporárii). Počet odchovaných zajíců během roku dosahuje okolo 100 a takto odchovaní zajíci jsou vypouštěni do volné krajiny. Mladí zajíci jsou odstaveni v šesti týdnech do samostatných kotců. Nerozlišuje se umístění dle pohlaví, protože do 6 měsíců věku je těžké určit, zda se jedná o samce, či samice. V chovných boxech je umístěn vždy jeden chovný pár. V každém kotci je umístěna dřevěná boudička, která slouží jako klidová zóna. Bohužel součástí této odchovny není aklimatizační obůrka pro následné vypouštění zajíců. Aklimatizační obůrky si vystavují až následní zájemci o odchované zajíce ve své honitbě.

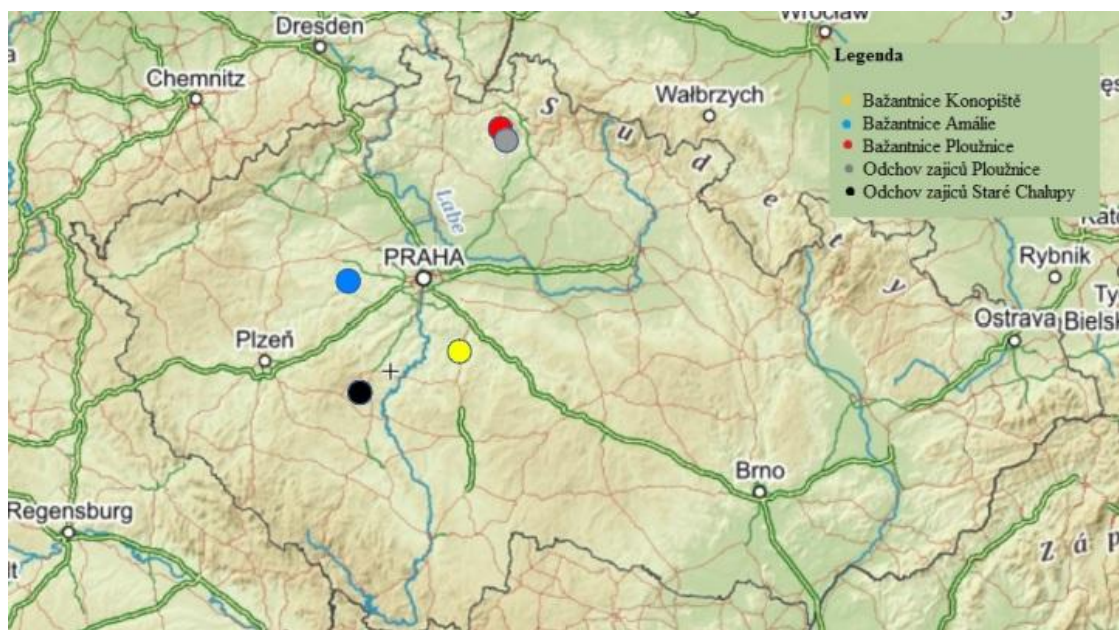
4.11 Odchov zajíců Hvězdov

Odchov zajíce polního (*Lepus europaeus*) se provádí v bažantnici Ploužnice na Hvězdově, která je popsána výše v této bakalářské práci. Na území bažantnice je vyhrazena samostatná klidová zóna o velikosti 40 arů. Na této ploše probíhá řízený odchov ve 32 boxech se 100 kusy chovných jedinců. Roční odchov nových zajíců čítá okolo 1000 kusů, což odpovídá populačnímu koeficientu 8,2. Mladí zajíci se odstavují v šesti týdnech od rodičů a umisťují se maximálně po 4 do odchovného boxu. Ve věku 7 měsíců se přemísťují do aklimatizační obůrky, která slouží pro následné vypouštění do volné krajiny. Aklimatizační (vypouštěcí) plocha má velikost 15 arů a zajíci jsou v ní umístěni 4 – 6 týdnů. Po celou dobu jsou přikrmováni senem i granulovaným krmivem, od kterého se pomalu upouští, aby si navykli na přirozenou stravu.

5. Metodika

Informace pro vypracování praktické části bakalářské práce byly získané formou vlastního terénního průzkumu v jednotlivých odchovných drobné zvěře, které jsou popsány v rešeršní části této práce. Cílem terénního průzkumu bylo zjistit technickou vybavenost zařízení pro odchov a následnou péči drobné zvěř v jednotlivých odchovných a bažantnicích. V těchto odchovných byla pořízeny fotodokumentace mysliveckých zařízení pro chov drobné zvěře.

Terénní šetření probíhalo na základě domluvy s majiteli, kteří mne následně odkázali na správce, nebo hospodáře jednotlivých odchoven. Po dohodě byl v daném termínu proveden terénní průzkum, při kterém byla zjištěna data, která jsou součástí této práce. V jednotlivých odchovných probíhal průzkum pod dohledem majitelem určené osoby, která sdělila základní informace o místních podmínkách, zvláštностech chovu a lovu, technické vybavenosti odchovny, počtu mysliveckých staveb a zařízení. Poté následovala obchůzka po odchovně a byla pořízena fotodokumentace jednotlivých mysliveckých staveb a zařízení.

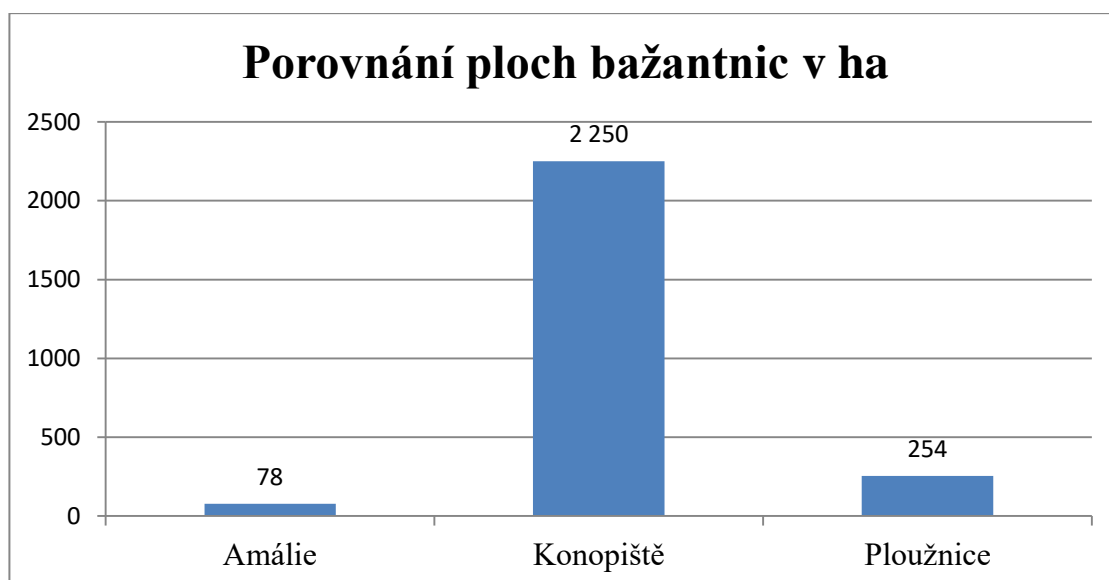
Obr. 24: Poloha jednotlivých odchoven

Zdroj: www.aregis.cz

6. Výsledky

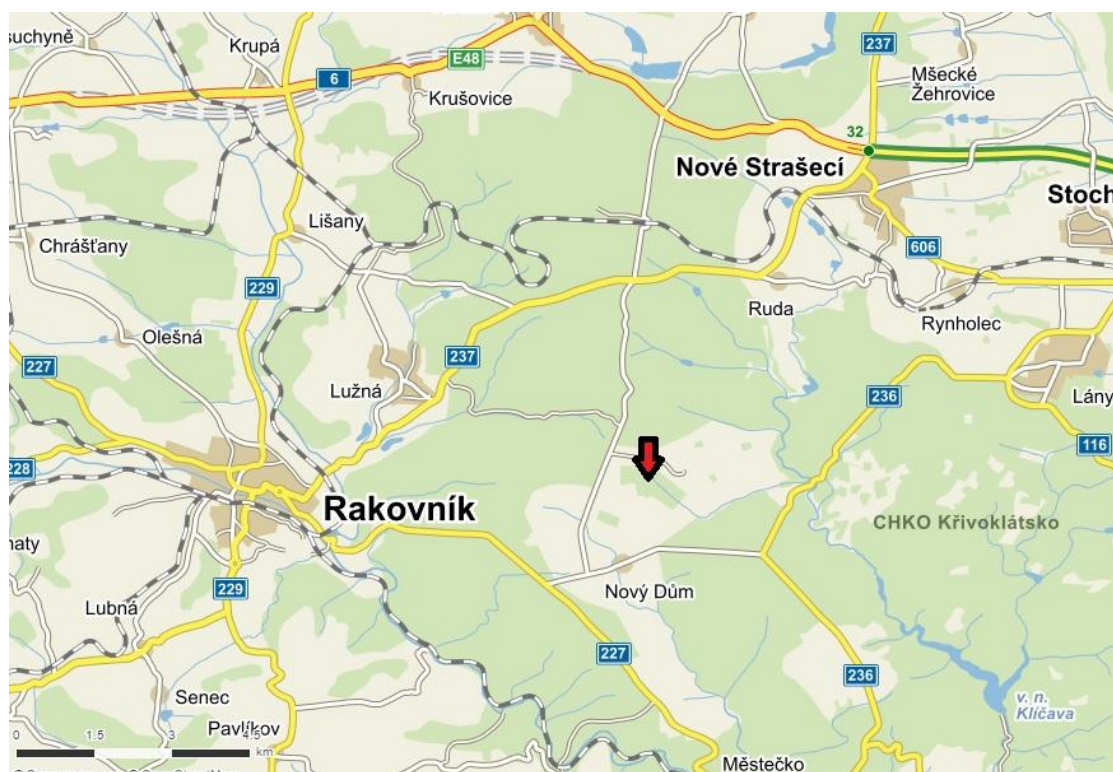
6.1 Rozbor zájmových chovů

V následující kapitole bude popsáno srovnání jednotlivých odchoven se zaměřením na příkrmovací zařízení u odchovu bažantů a na odchovné boxy u odchovu zajíců. Tyto zvolené druhy mysliveckých zařízení byly vybrány proto, jelikož na nich lze bezpečně rozlišit rozdíly v konstrukci, nebo velikosti. Na ostatních druzích mysliveckých zařízení ve zvolených odchovnách nebyly patrné vypovídající rozdíly. V závěru jsou uvedeny celkové počty mysliveckých zařízení vybudovaných v jednotlivých odchovnách. Zjištěné údaje slouží jako vstupní data pro grafy, které vyjadřují poměrové zastoupení daných zařízení a staveb. Výsledky grafů vypovídají o různorodém stylu hospodaření v dané odchovně.

Graf 2: Porovnání ploch bažantnic v ha

6.1.1 Bažantnice Amálie

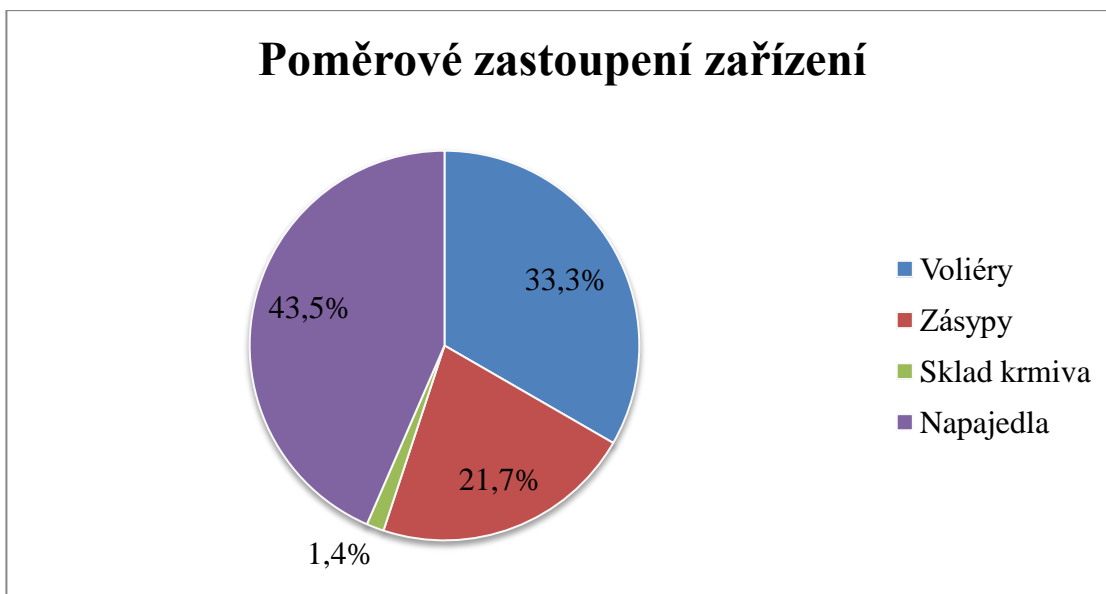

Obr. 25: Poloha bažantnice Amálie

Zdroj: www.mapy.cz

Tabulka č. 1: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení – bažantnice Amálie

Název zařízení:	Početnost:	Relativní počet zařízení na 100ha plochy bažantnice
Voliéry	23	29,49
Zásypy	15	19,23
Sklad krmiva	1	1,28
Napajedla	30	38,46
Celkem zařízení	69	88,46

Graf 3: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v bažantnici Amálie

Krmné zařízení:

Obr. 26: Zásyp bažantnice Amálie

Zdroj: Autor

V této bažantnici příkrmování bažantí zvěře neprobíhá klasickým způsobem do krmných zařízení. Většina jadrného krmiva se rozsypává na vytvořené průseky do trávy, aby se bažantí zvěř neshluovala na jedno místo za potravou. V celé bažantnici

je vystaveno 15 zásypů klasických rozměrů, jako je uvedeno ve většině publikací bez sebemenších modifikací.

Voliéry:

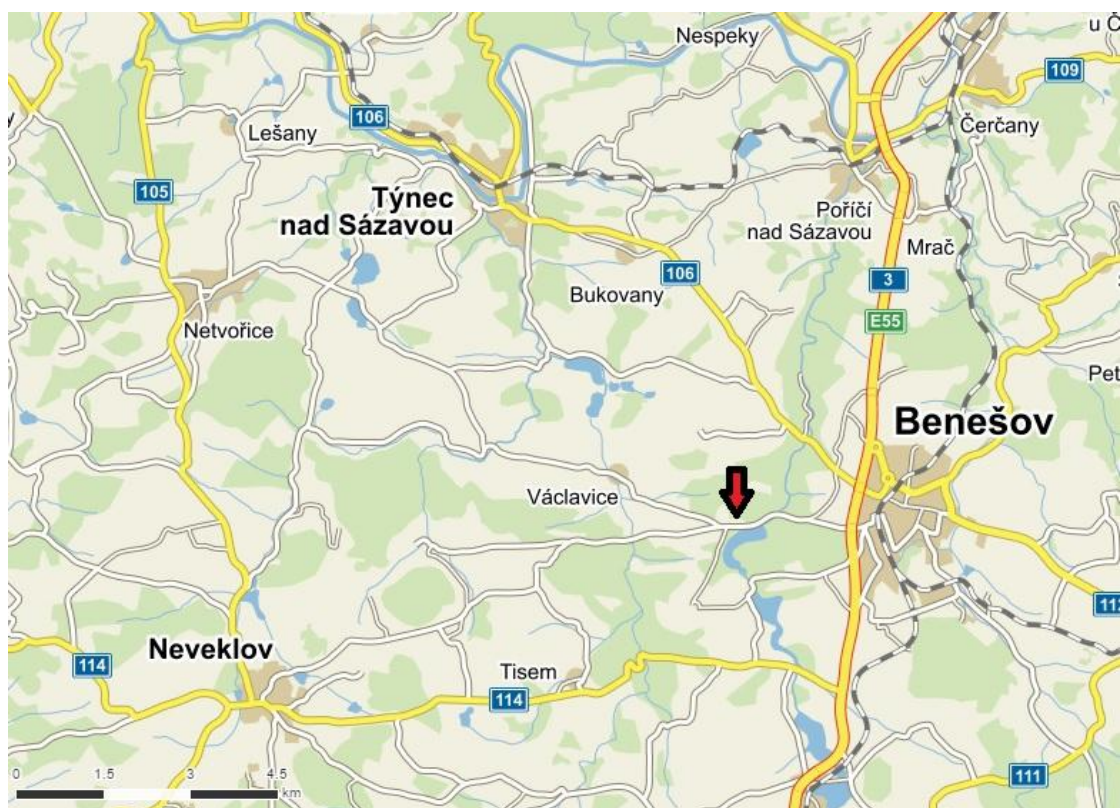

Obr. 27: Chovná voliéra bažantnice Amálie

Zdroj: Autor

Voliéry v této bažantnici jsou zhotovené z dřevěných trámů, přimontovaných k železobetonovým patkám. Boky voliér jsou oploceny pletivem s oky 50 x 50 mm. Horní část je opatřena nilonovou sítí, která zamezuje zranění bažantů. V každé voliéře je umístěno příkrmovací zařízení a místo na hřadování. Do voliéry se umísťuje 400 kusů bažantí zvěře.

6.1.2 Bažantnice Konopiště

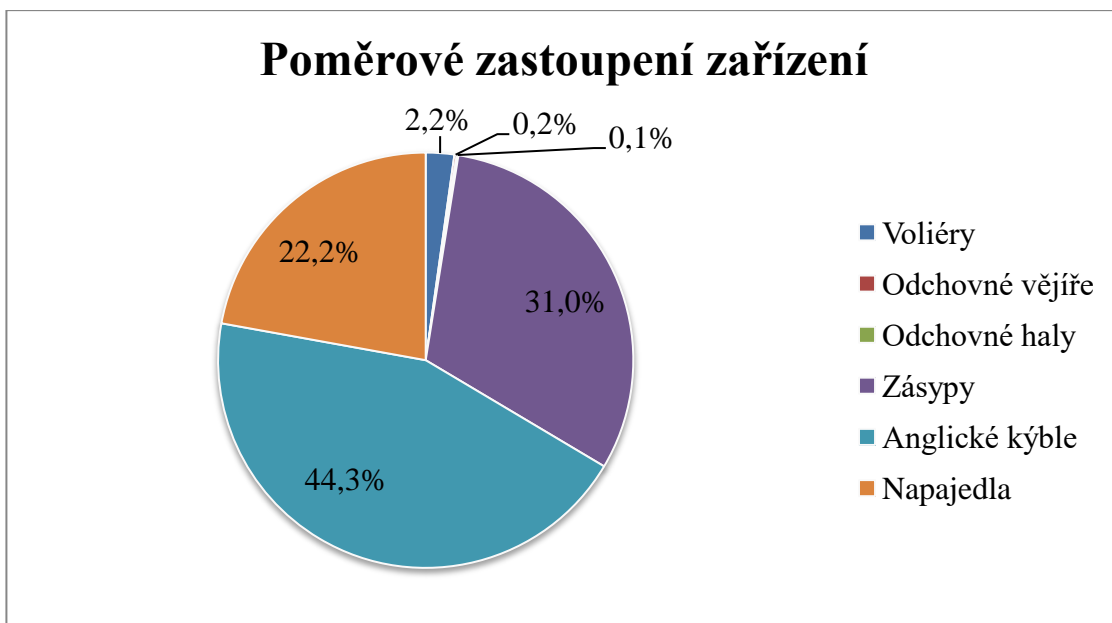

Obr. 28: Poloha bažantnice Konopiště

Zdroj: www.mapy.cz

Tabulka č. 2: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení – bažantnice Konopiště

Název zařízení:	Početnost:	Relativní počet zařízení na 100ha plochy bažantnice
Voliéry	50	2,22
Odchovné vějíře	4	0,18
Odchovné haly	3	0,13
Zásypy	700	31,11
Anglické kýble	1000	44,44
Napajedla	500	22,22
Celkem zařízení	2257	100,31

Graf 4: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v bažantnici Konopiště

Přikrmovací zařízení:

V bažantnici Konopiště můžeme nalézt dva druhy zařízení pro přikrmování jadrným krmivem. Jedná se zde o klasický zásyp pro bažanty, který je umístěn jako trvalé zařízení na plochách, kde se neprovádí zemědělská činnost. Na obhospodařovaných plochách je umístěn tzv. Anglický kyblík, který je na trojnožce. Tento kyblík je na jedné straně prořízlý a zvíře ťukáním do tohoto kýble dostává jádro ven.

Obr. 29: Anglický kyblík

Zdroj: Autor

Voliéry:

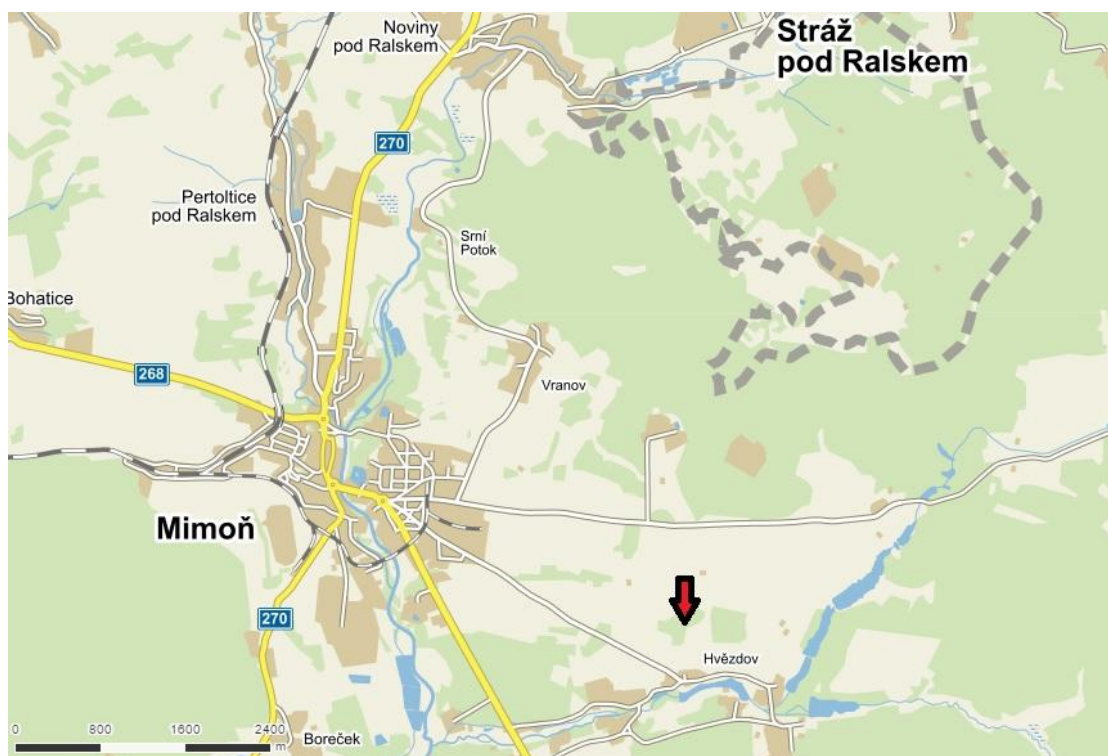
Voliéry na Konopišti jsou vytvořeny ze svařených ocelových trubek zabetonovaných do země. Tato konstrukce je potažena pletivem 50 x 50 mm a je vyztuženo ještě jemným králíkářským pletivem. Voliéra je z 1/5 zastřešená ocelovým vlnitým plechem. Ve voliére se samozřejmě nachází příkrmovací zařízení, napajedlo na vodu a samozřejmě hřady. V každé voliére je umístěno 500 kusů bažantů zvěře.

Obr. 30: Voliéra bažantnice Konopiště

Zdroj: Autor

6.1.3 Bažantnice Ploužnice

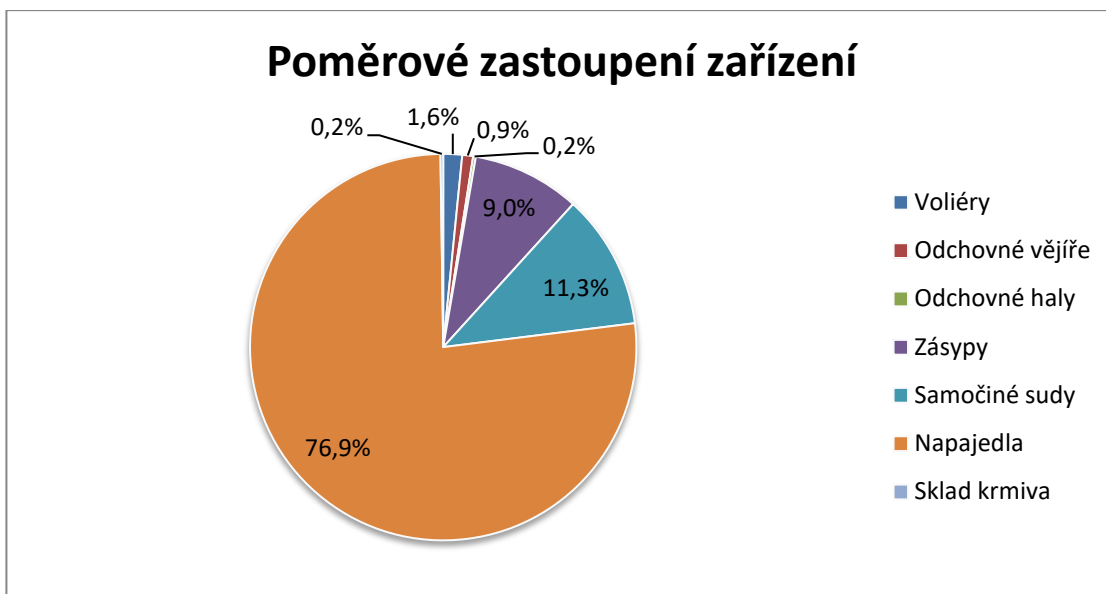

Obr. 31: Poloha bažantnice Ploužnice

Zdroj: www.mapy.cz

Tabulka č. 3: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení – bažantnice Ploužnice

Název zařízení:	Početnost:	Relativní počet zařízení na 100ha plochy bažantnice
Voliéry	7	2,76
Odchovné vějíře	4	1,57
Odchovné haly	1	0,39
Zásypy	40	15,75
Samočinné sudy	50	19,69
Napajedla	340	133,86
Sklad krmiva	1	0,39
Celkem zařízení	442	174,02

Graf 5: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v bažantnici Ploužnice

Přikrmovací zařízení:

V tomto odchovu se též používají zásypy pro bažantí zvěř. Tyto zásypy jsou upraveny vodorovnými latěmi, které zamezují vniknutí spárkaté zvěři do zařízení. Dále se zde používají samočinné krmítka vytvořené z 50 litrových plastových sudů opatřených ve spodní části pružinou, do které zvěř bouchá a vypadává jadrné krmivo. Tato zařízení mají v budoucnu nahradit všechny klasické zásypy a to z praktického důvodu, nižší spotřeba krmiva.

Obr. 32: Samočinné krmítko

Zdroj: Autor

Voliéra:

Zvláštností voliér v ploužnické bažantnici je elektrický ohradník ve spodní části plotu, který zamezuje vniknutí škodné zvěře do voliéry. V každé voliére se nachází krmná linka na granulované krmivo a automatické kapénkové napáječky. Každá voliéra má velikost 15 arů a je v nich umístěno na 550 kusů bažantí zvěře.

Obr. 33: Voliéra bažantnice Plouznice

Zdroj: Autor

6.1.4 Odchov zajíců Lesní Chalupy

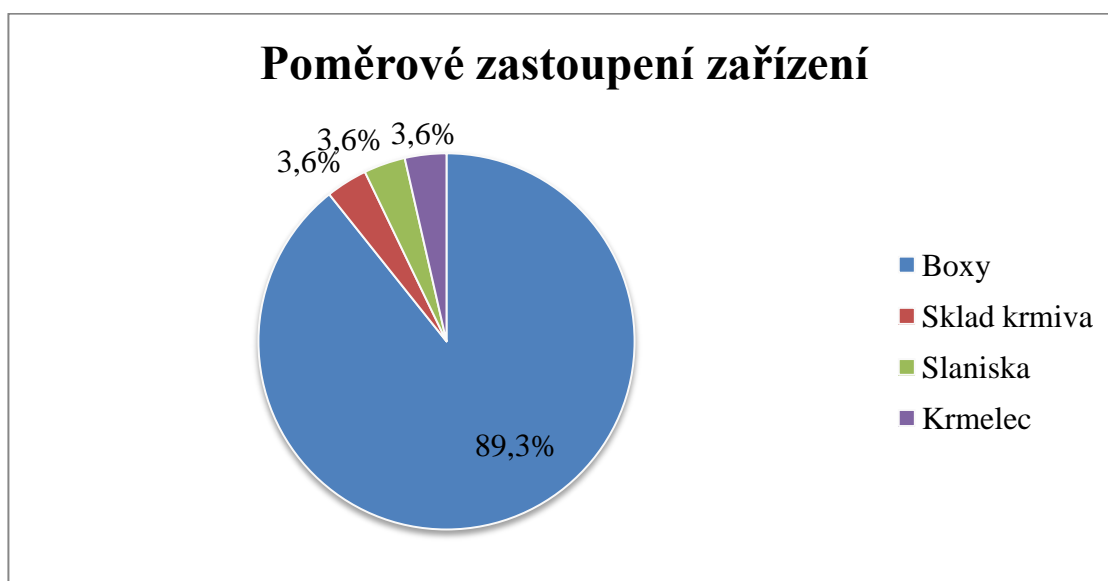

Obr. 34: Poloha odchovný zajíců Staré Chalupy

Zdroj: www.mapy.cz

Tabulka č. 4: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení – odchovna zajíců Staré Chalupy

Název zařízení:	Početnost:	Relativní počet zařízení na 10arů plochy odchovny
Boxy	25	17,86
Sklad krmiva	1	0,71
Slaniska	1	0,71
Krmelec	1	0,71
Celkem zařízení	28	20,00

Graf 6: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v odchovně zajíců Staré Chalupy

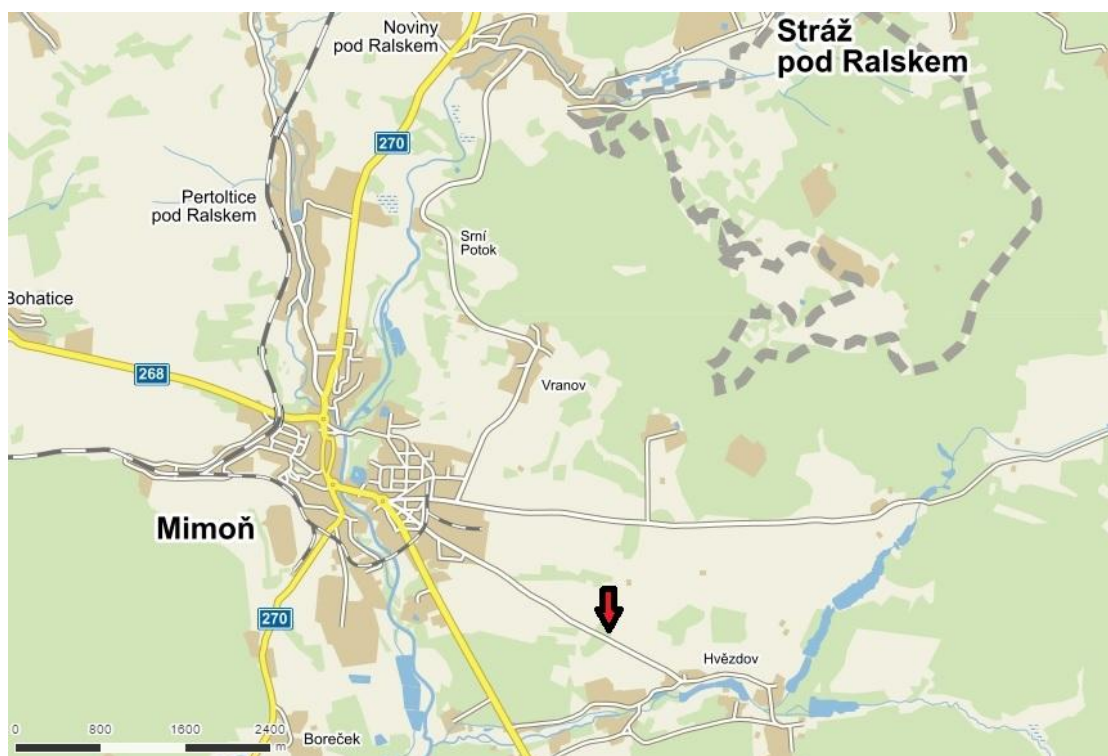
Boxy:

Obr. 35: Leporárium Staré Chalupy

Zdroj: Autor

6.1.5 Odchov zajíců Hvězdov

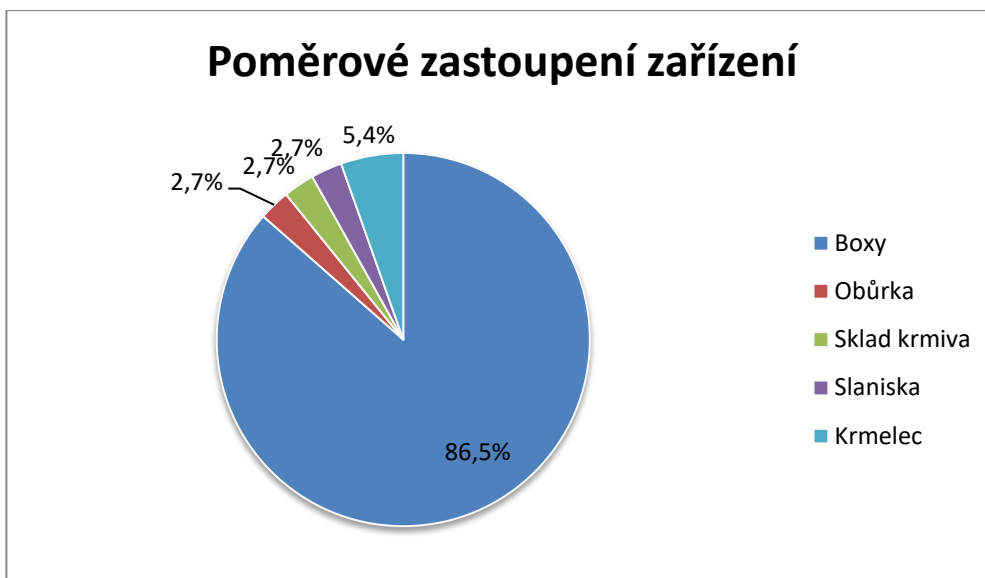

Obr. 36: Poloha odchovny zajíců Hvězdov

Zdroj: www.mapy.cz

Tabulka č. 5: Počet jednotlivých druhů staveb a zařízení – odchovna zajíců Hvězdov

Název zařízení:	Početnost:	Relativní počet zařízení na 10arů plochy odchovny
Boxy	32	8,00
Obůrka	1	0,25
Sklad krmiva	1	0,25
Slaniska	1	0,25
Krmelec	2	0,50
Celkem zařízení	37	9,25

Graf 7: Poměrové zastoupení zařízení a staveb v odchovně zajíců Hvězdov

Boxy:

Obr. 37: Leporárium Hvězdov

Zdroj: Autor

6.2 Porovnání staveb a zařízení v zájmových odchovnách

Graf 8: Celkový počet mysliveckých staveb a zařízení v zájmových odchovech

Nejvyšší vybaveností mysliveckými zařízeními a stavbami byla zajištěna bažantnice Konopiště. Dle míry vybavenosti dále následují bažantnice Ploužnice a Amálie Lány. Pak následují odchovny zaječí zvěře na Hvězdově a Staré Chalupy.

Graf 9: Relativní počet mysliveckých staveb a zařízení na 100 ha plochy – bažantnice

V tomto grafu je zhodnocen relativní počet mysliveckých staveb a zařízení v bažantnicích na ploše 100 ha.

Největší relativní počet staveb a zařízení na 100 ha má bažantnice Ploužnice s počtem 174,02. Dále následují bažantnice Konopiště a bažantnice Amálie Lány.

Graf 10: Relativní počet mysliveckých staveb a zařízení na 10 arů plochy – odchovny zajíců

Tento graf ukazuje zhodnocení relativního počtu mysliveckých staveb a zařízení v odchovných zajíců na ploše 10 arů.

Největší relativní počet staveb a zařízení na 10 arech byl zjištěn u odchovny zajíců Staré Chalupy s počtem 20 zařízení a staveb. Poté následuje odchovna Hvězdov s počtem 9,28 staveb a zařízení.

7. Závěr

V zájmových odchovná byly zjištěny rozdíly pouze u krmných zařízení a voliér pro odchov daných druhů drobné zvěře. V odchovných s více druhy chované zvěře jsou zbudovány krmná zařízení v univerzální velikosti.

Po shrnutí výsledků je zřejmé, že v odchovných je hlavním účelem budovat myslivecké stavby a zařízení, aby se chovaná zvěř zdržovala pouze na ploše odchovny. Je žádoucí, aby daná zařízení a stavby sloužili všem druhům chované zvěře.

Zjištěné údaje o počtech zařízení jednotlivých odchoven mohou sloužit uživatelům k přehledu jejich vybavenosti, zejména počty jednotlivých mysliveckých zařízení. Budou jim tak nápomocny k dalšímu plánování výstavby mysliveckých staveb a zařízení a v dalším plánování chovu zvěře.

Čerpané zdroje a publikace

1. BAIER, Jiří; TÝN Zdeněk. *Ochrana dřeva*. 3. vyd. přeprac. a dopl. Praha: Grada, 1996. Profi & hobby. ISBN 80-7169-275-1.
2. BEHNKE, Hans; CLAUSSEN, Günter. *Fasan und Rebhuhn – Biologie, Hege, Aufzucht*. Stuttgart: Franckh – Kosmos Verlags – GmbH & Co, 2007. 133 s. ISBN 978-80-86891-72-9.
3. BOUCHNER, Miroslav. *Umělá hnízdiště pro kachny*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo zemědělství a výživy ČSR, 1983. 38 s.
4. Česko. Vláda. Zákon č. 183 ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In Sběrka zákonů České republiky. 2006
5. FORST, Pavel; FORST Jindřich; BROŽ Václav; KUČERA Vlastimil; KOVÁČ Ján; NOVÁKOVÁ Eliška; WURZINGER Hubert; LANKAŠ Karel; ZELENÝ Luboš. *Myslivost*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1975. 479 s. Lesnictví, myslivost a vodní hospodářství.
6. HANUŠ, Václav; FIŠER Zdeněk. *Bažant – způsoby chovu a umělý odchov kuřat*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo zemědělství a výživy ČSR, 1972. 55 s.
7. HROMAS, Josef; HANZAL Vladimír; KOVAŘÍK Jaromír. *Velká Myslivecká encyklopedie* [CD-ROM]. České Budějovice: GRAND, 2007 [cit. 2016-04-18]. ISBN 978-80-900593-0-6.
8. HANZAL, Vladimír. *Penzum znalostí z myslivosti: pro studující, kteří se připravují ke všem druhům mysliveckých zkoušek, pro soudobé myslivce i lovce, pro sokolníky, kynology, střelce, přátele myslivosti, pro milovníky*

přírody, ochránce zvířat a životního prostředí. 9. vyd. Ilustrace František Liebl. Praha: Druckvo, 2008. ISBN 978-80-904056-0-8.

9. HELL, Pavol. *Nová příručka myslivce do kapsy*. 2.vyd. Překlad Josef Hromas. Bratislava: Příroda, c2004. ISBN 80-07-01303-2.
10. KOKEŠ, Otakar. *Myslivecká zařízení v honitbách*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1974.163 s. Lesnictví, myslivost a vodní hospodářství.
11. KUČERA, Oldřich. *Umělý chov zajíce*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1988. 312 s. Lesnictví a myslivost.
12. MOINOT, Pierre. *Myslivost*. 1. vyd. Praha: Svojtka & Vašut, 1996. 359 s. ISBN 80-7180-083-X
13. MOTTL, Stanislav. *Myslivost*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1966. 492 s. Lesnictví a myslivost.
14. MOTTL, Stanislav. *Myslivecká příručka*. 2. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1970. 301 s. Lesnictví a myslivost.
15. ŠTEFKO, Jozef; REINPRECHT Ladislav; KUKLÍK Petr. *Dřevěné stavby: konstrukce, ochrana a údržba*. 2. české vyd. Bratislava: JAGA, 2009. Home. ISBN 978-80-8076-080-9.

Webové zdroje:

Mapy. [online] dostupné z WWW: <<https://mapy.cz/zakladni?x=14.3763000&y=50.1297000&z=11>>, [20.3.2017]

Asociace chovatelů zajíců v Čechách a na Moravě, středisko Jižní Brdy – Lesní Chalupy [online] dostupné z WWW: <<http://www.zlesnichchalup.cz/zajic/index.htm>>, [1.3.2017]

Seznam příloh:

Příloha 1: Zásyp pro bažanty – bažantnic Amálie	74
Příloha 2: Vybavení vypouštěcí voliéry – Amálie.....	74
Příloha 3: Venkovní odchovná voliéra – Amálie.....	74
Příloha 4: Líheň s nuceným oběhem Amálie	74
Příloha 5: Zásyp a napajedlo – bažantnice Konopiště	74
Příloha 6: Venkovní hřad – Konopiště.....	74
Příloha 7: Vypouštěcí voliéra – Konopiště	75
Příloha 8: Halová odchovna s voliérami – Konopiště	75
Příloha 9: Komorová odchovna – bažantnice Ploužnice	75
Příloha 10: zásyp s hrazením – Ploužnice.....	75
Příloha 11: Venkovní voliéry – Ploužnice	75
Příloha 12: Napajedlo s kapkovačem – Ploužnice.....	75
Příloha 13: Chovný box pro zajíce – Hvězdov	76
Příloha 14: Box pro mladé zajíce – Hvězdov	76
Příloha 15: Krmné zařízení v aklimatizační obůrce pro zajíce – Hvězdov	76
Příloha 16: Aklimatizační obůrka – Hvězdov	76
Příloha 17: Odchovná kotce - Staré Chalupy	76
Příloha 18: Box pro mladé zajíce - Staré Chalupy	76
Příloha 19: Zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>) v chovném boxu Staré Chalupy	76

Přílohy:

Příloha 1: Zásyp pro bažanty – bažantnice Amálie

Příloha 2: Vybavení vypouštěcí voliery – Amálie

Příloha 3: Venkovní odchovní voliera - Amálie

Příloha 4: Líheň s nuceným oběhem Amálie

Příloha 5: Zásyp a napajedlo – bažantnice Konopiště

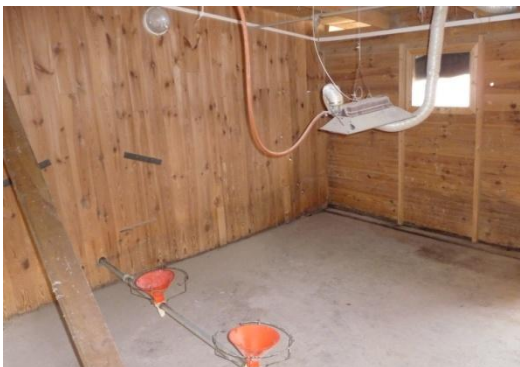
Příloha 6: Venkovní hřad – Konopiště

Příloha 7: Vypouštěcí voliéra – Konopiště

Příloha 8: Halová odchovna s voliérami – Konopiště

Příloha 9: Komerová odchovna – bažantnice
Ploužnice

Příloha 10: zásyp s hrazením – Ploužnice

Příloha 11: Venkovní voliéry – Ploužnice

Příloha 12: Napajedlo s kapkovačem – Ploužnice

Příloha 13: Chovný box pro zajíce – Hvězdov

Příloha 14: Box pro mladé zajíce – Hvězdov

Příloha 15: Krmné zařízení v aklimatizační obůrce pro zajíce – Hvězdov

Příloha 16: Aklimatizační obůrka - Hvězdov

Příloha 17: Odchovná kotce - Staré Chalupy

Příloha 18: Box pro mladé zajíce - Staré Chalupy

Příloha 19: Zajíc polní (*Lepus europaeus*) v chovném boxu Staré Chalupy